

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Hac hebdomade veritates eruentur ex illa oratione, quam Christus D. ad
Patrem habuit cœnaculo, & quæ refertur Ioan. 17. ad præparandos
affectus, qui frequentius occurrunt exercendi meditando ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

universam trahi urbem, capite pedibusque nudum, facem præferre, qua cuncto spectante populo confitear, nimis esse injuriosam hanc nostram licentiam, qua sub *Titulo misericordie*, libentius nobis indulgemus. Agnosco capitale crimen! agnosco supremæ majestatis læsæ injuriam! agnosco perduellionis humani nefas. Abjuro facinus, detestor audaciam, & contra quosvis impugnantes, profiteor hodie tali cultu semper nobis esse observandam Dei Bonitatem ac Misericordiam, ut sit duplicare peccatum, sub hoc peccare Titulo, & quo magis nobis pater Divina Bonitas, tanto minus peccate liceat, tanto magis peccantes oporteat arguere, & ne graviores pœnas luan, tantò Deum magis precari & placare.

Huic affinis est illa Veritas, quæ habetur Feria sexta Parasceves:

Gravius est Christo jam à peccato pati,

—————

HAC HEBDOMADÆ Veritates eruentur ex illa Oratione, quam Christus Dominus ad Patrem habuit, & quæ refertur Ioannis decimo septimo. Cumque illa Oratio variis abundet affectibus, sex præcipui seliguntur, qui frequentius occurrunt exercendi in meditatione Passionis Domini, sicque ad eos in sequentibus mysteriis facilius efformandos, cum gratia disponemur.

FERIA SECUNDA DE ZELO CLARIFICANDI Christi Domini.

AD HÆC PRIMA EIUS VERBA.

Pater, venis hora, clarifica filium tuum, ut filius tuus clarificet te. Ioan 17.

VERITAS PRACTICA.

Scientia sine Zelo, arma sine milite: Zelus sine scientia, miles sine armis.

SENSVS est, quod sicut arma sine milite, aut miles sine armis, nihil in bello efficiunt: ita scientia sine Zelo, aut Zelus sine scientia nihil contra hostes salutis, aut inimicos Christi profunt: ac proinde quàm necessarius est horum usus, tam necessariò simul jungi debent.

RATIO est, quia quando ad aliquem effectura

duo sunt, ita necessaria, ut unum sine alio nihil efficiat, simul illa jungi debent tam necessariò, quàm verè talis effectus præcenditur.

Sed Christo Domino clarificando, Zelus & scientia sunt ita necessaria, ut unum sine alio nihil efficiat.

Ergo simul jungi debent, aut nihil ages pro Christo.

I. PUNCTUM.

MULTA hic fructuosè considerari possunt. ante ipsam propositæ Veritatis confu-

Trac. 104
in Ioan.

considerationem. Primum est, quod dicit sanctus Augustinus de universa hac Christi Domini oratione, *Ita se, inquit, Patri exhibere voluit precatorem, ut meminisset nostrum se esse doctorem: proinde eam, quam fecit orationem pro nobis, notam fecit & nobis, quoniam tanti Magistri non solum ad ipsos sermocinatio, sed etiam ipsius pro ipsis ad patrem oratio, discipulorum est edificatio: & si illorum, qui hac dicta audivant audire, profecto & nostra qui fueramus conscripta lecturi.*

Deinde verò contemplare, quo cultu, quâ reverentiâ cum internâ tum externâ Christus Dominus oraret Patrem. *Hæc locutus est IESVS, ait Evangelista, & sublevatis oculis in cælum, dixit: Pater, venit hora, clarifica filium tuum, ut filius tuus clarificet Te.*

Tertiò perpende, quomodo passionē suam vocet clarificationem suam: nempe, ut dicit sanctus Hilarius, *Clarificat Pater deficiente jole, tremente terra, proclamante Centurione.*

Et verò etiam tot Christi patientis Virtutes eluceat, ut inde multum clarificari possit.

Quartò adverte diligenter quòd, si quam Christus petat clarificationem, nō aliter eam expetit, quam ut Patrem clarificet, quod est summa fidelitatis argumentum. Sic autem in ea ipsa filii passione Patres clarificatur, cum Divina ejus attributa, Bonitas, Misericordia, Sapientia, Justitia, & alia innotescunt. O qualis Justitia cum summa Bonitate conjuncta.

Denique sic persuasum habe, quod quantum de Christo bene mereri optas, tantum a te clarificandum oporteat, quibus omnino modis & personis ipsum notificare possis cōtra obsistentes quosque adversarios. Ad hoc autem tam eximium & tam divinum Opus operandum, Scientia & Zelus sunt ita necessaria, ut nisi utrumque adsit, nihil profus efficias. Atque hinc ratio & motivum efficax simul illa duo jungendi defumitur, quia quando ad unum effectum duo quædã sunt ita necessaria, ut unum quidem sine alio nihil efficiat, efficiant verò simul juncta, tunc simul illa jungi debent tam necessariò, quam verè & efficaciter talis effectus præterditur. Quod quidem in proposita similitudine armorum & militis tam clarè patet, ut nihil evidētius videatur. Quid enim Miles sine armis, aut arma sine milite: ac proinde si bellum est gerendum, nonne oportet militem armis esse instructum? sic planè de cæteris universum,

quæ mutuam à se exigunt operam, ut si quid videre velis, cum non possis sine lumine & oculis, nonne utrumque adhibes? si quid audire optas, cum nō aliter fieri possit quam per ionum & aurem, nonne alteri alterum jungis? Hinc illa sapiens Sapientis exprobratio in pigrum jacta. *Propter frigus piger arare noluit, mendicabit ergo æstate, & non dabitur illi, quasi diceret, cum non aliter vitæ subsidia subministrantur à terra, quam dum excolitur & aratur; si quis terram non arat, non modò nihil sibi ad vitam colliget, sed neque ab aliis meretur quidquam accipere quod in te tam clara cæcutiat, & duo illa tam necessariò simul adjungenda neglexerit.*

Prov. 20.

O quàm multo plures sic æternæ vitæ sibi subsidia denegant, quam hujus temporalis & caducæ? vix ullus est, qui suū non colat agrū, & vix ullus est, qui suum excolat animum.

II. PUNCTUM.

*S*ed Christo Domino clarificando, Zelus & scientia sunt ita necessaria, ut unum sine alio nihil efficiat, simul autem juncta plurimum possint.

Nam pr mō quid efficiet scientia sine Zelo, cum sit hoc Zeli proprium scientiam acvere, excitare, & in medium producere, ut se ipsa prodat ad opus externum, quæ alioquin nō sic excitata lateret & otaretur. Hinc Sapiens semel & iterum, *sapientia absconsa & thesaurus invisus, quæ utilitas in utriusque? MELIOR est, qui celat insipientiam suam, quam homo, qui abscondit sapientiam suam.* ANGELI quoque, inquit sanctus Ambrosius, *sine Zelo nihil sunt, & substantia sua amittunt prerogativam, nisi eam Zeli ardore sustentent.* Tum paulò post, *Et quid miramur, si Angeli eū habent; Ipse Deus Pater ait, Zelans Zelabo Ierusalem Zelo magno. Quia Deus magnus, ideo & Zelus magnus est, & pro uniuscuiusque qualitate, ita & Zelus aut mediocris, aut magnus est. Zelo vindicatur Ierusalem, Zelo Ecclesia congregatur, Zelo fides acquiritur, Zelo prudentia possidetur. Dominus quoque, Iesus ait, Zelus domus tuæ comedit me. Et nonnullis interjectis, Zelus utilis in Sacerdote præcipuè, ne negligens ac remissus sit. Ac denique Zelum vocat Dei vitam, quasi diceret, Zeli ministerio Deum in illis vivere, quibus prædicatur.*

Eccles. 20.
& 41.

In Ps. 118.

Quòd verò etiam Zelo Scientia sit adjungenda, dupliciter intelligi potest; primò qui-

H 3

dormi

dem ut per scientiam intelligatur Discretio & Prudentia. Deinde verò etiam petita seu intelligentia eorum, quæ spectant ad cognitionem Domini Jesu. Quid enim doceas, quod ignores; aut quomodo fructuosè doceas, nisi prudenter discernas, quid, quibus, uti, quando? Quod præclare sanctus Gregorius in hæc verba Job, *Quis dedit gallo intelligentiam?* GALLO, inquit, intelligentia de super tribuitur, quia Doctori veritatis Virtus discretionis, ut noverit quibus, quid, quando, vel quomodo inferat, divinitus ministratur. Non enim una eademq; cunctis exhortatio conv. nit, quia nec cunctos par morum qualitas astringit. Saepè enim aliis officium, qua aliis prosunt. Vide quæ plura profectur. Quem in sensum rectè etiam sanctus Bernardus, facillimè Zelo tuo spiritus illudet terroris, si scientiam negligas: nec habet callidus hostis machinamentum efficacius ad tollendam de corde dilectionem, quam si efficere possit, ut in ea incautè & non cum ratione ambuletur. Itemq; alibi, *Imporrabilis, ait, absque scientia est Zelus, ubi ergo vehemens amulatio, ibi maxime discretio est necessaria qua est ordinatio Charitatis. Semper quidem Zelus absque scientia minus efficax, minusque utilis invenitur, plerùmque autè & perniciosus valde sentitur. Hoc est denique, quod Apostolus de Judæis dicebat, Emulationem quidem Dei habent, sed non sciendum scientiam. Non est hoc amulari Deum sed seipsum.*

III. PUNCTUM.

SIC ergo Scientia & Zelus coniungi debent ad clarificandum Dominum Iesum, ut nisi simul coniungas, nihil efficias. Sic defectu scientiæ

corrigitur ille, cui dicitur, *Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne facer dotio fungaris mihi.* Defectu autem Zeli arguuntur ij, quibus Apostolus, *Et vos inflati estis, & non magis lucrum habuistis, ut tollatur de medio vestrum, qui hoc opus fecit!* Ab utroque ve ò simul conjuncto præclare commendatur celebris ille Apostoli discipulus Apollo nomine, de quo sic in actis Apostolorum: *Hic erat edoctus viam Domini, & fervens spiritu loquebatur, & docebat diligenter ea, quæ sunt Iesu.* Expende accuratè quænam ea sint, quæ sunt Iesu: an illa probe teneas, an loquaris ferventer, & communices, quibus oporteret, seu ex officio, seu ex Charitate? Si quidem ita est, dic cum Apostolo, *Deo gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu, & odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco, quia Christi bonus odor sumus Deo, in iis, quò salvi sunt; & in iis qui pereunt. Si verò deficiis, gemè cum Propheta: Væ mihi, quia tacui; accendatur velut ignis Zelus tuus. Frequenter illud repete, quod Christus Dominus conjunctimq; cum illo vehementer oblecta: Pater, venit hora, clarifica filium tuum, ut filius tuus clarificet te. Innotescat toti mundo, Scythis & Barbaris, Cannadenis, & quibusvis gentibus, populis, linguis, & nationibus; Innova signa, & immuta mirabilia. Glorifica manum & brachium dextrum. Suscipia predicationes, quas locuti sunt Prophetae priores: Sic quondam sapiens, à quo illud postremum audies. Eris eruditus in omnibus, & probabilis in conspectu omnium virorum.*

Vide in 1. parte, hanc inter alias, Veritatem.

Nemo minus sibi Christum servat, quam qui magis sibi soli servat.

FERIA TERTIA. DE NOSTRA SUBIECTIONE Sub potestate Christi. Ad hæc eius Verba.

Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitæ æternam. Ioa. 17.

VERITAS PRACTICA.

Quò magis Christo subicimur, eò magis erigimur.

RATIO EST, Quia eo magis erigimur, quo pro-

pius ad finem nostrum supernaturalè accedimus. Sed eò propius accedimus, quò Christo magis subicimur.

Ergo & eò magis erigimur. Et tamen non vis subijci.

I. PUN-

I P U N C T U M.

NON est dubium, quin Potestas Christi Domini, sit potestas divina, & proinde universalis, & quanta potest esse maxima & perfecta. Cogitari tamen hic potest certa quaedam potestas, quam sibi ut homini datam, ait à Patre, *ut omne, quod dedit ei, det ei vitam aeternam*; nempe potestas regendi animas, ad beatam illam vitam, & ducendi unamquamque ad finem suum supernaturalem; per media five gratias, quas illi ordinat & praescribit. Sic enim ut Redemptor & Salvator animarum de singulis particulatim disponit, sicut Architectus de lapidibus, quos parat & exequat ad aedificium. Sic sanctus Augustinus explicans illud Psalmistae, *Aedificans Ierusalem Dominus, dispersiones Israel congregabit. ILLO, inquit, sanguine collegit dispersiones Israel, collecti sunt dispersi, ut in manu artificis ad aedificium formarentur.*

Ps. 146.

Et verò Natura nostra depravata illi resistit potestati, resistendo gratis, quibus nos regit & dirigit ad gradum perfectionis, quod ipse nos destinavit; Neque id tantum in sensualibus, sed & etiam in spiritualibus nisi advertamus, divinae eius Directioni nos ipsos opponimus, quoties eius ductum non sequimur meditando, communicando, loquendo, aut quidvis aliud operando; sed potius impulsu quodam humano & particulari ad ea ferimur, vel ad eum modum illa tractandi, quem fortè nollet, *Utsque quo non vis subijci mihi?*

Exod. 10.

Ad hanc Subjectionem promovendam opportuna est Veritas modò expendenda, quàm monemur nostram unicam perfectionem sic in ea subjectione consistere, ut quo magis Christo subijcitur, eo magis erigamur. Et ratio est manifesta ex ante dictis; nam eo magis erigimur, quo propius ad finem nostrum supernaturalem accedimus; Est enim Finis uniuscujusque rei, sua postrema perfectio, suum complementum, & quod postremum desiderare possit: unde Finis & Summum Bonum convertuntur, ut quod est summum bonum alicui sit ejus finis, & quod est finis, sit summum bonum. Sic etiam dicitur finis prima esse inter alias causas, quia scilicet eas movere ad agendum, & quidquid agunt, totum est propter finem, *quo sublato, ut ait sanctus*

11812
2410.

Thomas, *necesse est alias omnes subtrahi. Sic enim expressis ille verbis: Causarum ad invicem ordinarum si prima subtrahatur, necesse est alias subtrahi: prima autem est causa finalis.* 1. 2. q. 1. m. Atque hinc nobile est illud Effatum, quod *finis cognitio, vita humana est ordinatio.* si videlicet tanquam sagittarii, aliquid, quod spectemus, habeamus. Hinc tam multi praecipue de fine disputant, quem tamen pauci consequuntur; quia forte magis de fine disputant cognoscendo, quam assequendo.

1. 2. q. 1. m.
Ex 1 Eth. 2.

II P U N C T U M.

SED eo propius ad finem nostrum accedimus, quò magis Christo subijcitur.

Nam cum finis noster proximus & immediatus sit ille gradus perfectionis & gloriae, quò nos Dominus destinavit, cumque ad illum gradum non aliter provehamur, quam per gratiam, quàm nos ipse Christus eo ducit, atque ex consequenti per subjectionem, quàm illi gratiae reddimus; profectò hinc sequitur, quòd eo propius finem nostrum attingemus, quo magis Christo subijcitur. Nam illa est Christi subiectio seu gratia, cui subijcitur, quàm nos eo vehit, *sicut aquila non modo provocans pullos suos ad volandum, sed & eos portans & fovens in volatu.* Hoc est illud destinatum *bravium supernae vocationis Dei in Christo Iesu,* quòd tantopere persequatur Apostolus. Hæc est operatio Christi, secundum quam certare se Idem testatur, dum ait, *ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu, in quo & laboro, certando secundum operationem eius, quam operatur in me, in virtute.* Hæc est *mensura regula, quàm mensus est nobis Deus; Hæc mensura donationis Christi, secundum quam unicuique nostrum data est gratia.* Hæc denique *sobrietas, ad quam oportet sapere, ne sapiamus plusquam oportet sapere: Unicuique, inquit, sicut Deus divisi mensuram fidei, sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo; singuli autem alter alterius membra, habentes donationes secundum gratiam, quàm data est nobis differentes.* Vide quænam est tua singularis, quomodo te ei subicias vel resistas, & an tibi loquatur Apostolus: *Inflatus sensu carnis tua non tenes caput ex quo totum corpore.*

Deut. 32.

Phil. 3.

Coloss. 1.

1. Cor. 10.

Rom. 12.

Coloss. 2.

III P U N C T U M.

III PUNCTUM.

HINC igitur patet, quod eo magis erigimur in virtutem, in perfectionem, in gratiam & gloriam, quo magis Christo subiciimur; Quia magis attingimus nostrum finem, in quo uno adepto tota nostra profectio & beatitudo consistit. Sic apertè sanctus Augustinus explicans, quomodo Christus Dominus ab Apostolo finis legis dicitur: Quoniam, inquit, quid quid agimus ad illum referimus, & cum ad eum pervenerimus, ultra, quod quaramus, non habebimus. Dicitur enim finis, qui consumit, & dicitur finis qui perficit. Aliter quippe intelligimus cum audimus, finita est cibus, qui manducabatur: & aliter intelligimus cum audimus, finita est vestis, qua texebatur. In utroque audimus, finitum est, sed cibus ut iam non esset: vestis ut perfecta esset. Finis ergo noster perfectio nostra esse debet, perfectio nostra Christus est: In illo enim perficimur, quia ipsius capitis membra sumus. Sic ad praxim egregie sanctus Paulinus Nolanus, Ergo, inquit, illum amemus, quem amare debitum est; illum osculemur, quem osculari castitas est; illi subiciamur, sub quo jacere, supra mundum stare est; propter illum deiciamur, cui cadere resurrectio est; illi commoriamur, in quo vita est. Utrumque etiam Apostolus videtur esse complexus his verbis, quibus & nos crelescere simul & subici Christo, velut capiti membra nos admonet; Crescamus in illo, inquit, per omnia, qui est Christus, ex quo totum corpus com-

positum, & convexum per omnem iuncturam subordinationis, secundum operationem in membra corporis noleat regi à capite, selesque illi opponerent? Tale tu monstrum efficeris anime, si Christo repugnas. Veruntamen illi subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. Quia ipse Deus meus, & salvator meus, adiutor meus, non emigrabo. Id est, inquit sanctus Augustinus, quamvis hostes insidiantur ubi possunt, calumniebantur ubi possunt, veruntamen Deo subijcitur anima mea, sic subijcitur, sic erigitur. Venit dolor meus, venit & requies mea: Venit tribulatio mea, venit & purgatio mea. Nunquid lucet aurum in fornace aurificis? In monili lucebit, in ornamento lucebit. Patietur tamen fornacem, ut purgatum à sordibus veniat ad lucem. Quod vult aurifex, facio: ubi me ponit artifex, tolero, jubeor tolerare, novit ille purgare. Ardeat licet palea ad incendendum me, & quasi suspendendum me, illa in cinerem vertitur, ego sordibus careo, quia Deo subijcitur anima mea.

Vide de hac subiectione Christo debita, in 3. parte, Feria 6. hebdomadæ nonæ: & Dominica 14. fusiùs. Expendi etiam potest Veritas, quæ habetur in eadem parte, Feria 2. hebdomadæ undecimæ:

Quod vel inimico nunquam negares, sepius recusas Christo.

FERIA QVARTA

QUE EST CINERUM.

DE PERFECTA IMITATIONE CHRISTI
Domini, in adimplenda Dei voluntate, sicut
ille fidediter eam consummavit.

AD HÆC EIUS VERBA:

Ego te clarificavi super terram, opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam. Ioan. 17.

VERITAS PRACTICA.

Non quidquid Christus egit, sed quomodo.

SENSVS est, quod ad perfectam Christi imitatio-

nem, non est ita spectandum, quid egerit, quam quomodo illud egerit: ut sic, quæ sunt officii nostri conemur perfecte agere, sicut ille suum opus consummavit.

RATIO est, Quia perfecta Christi imitatio in una Dei

Dei Voluntate fideliter adimplenda consistit. Atqui ad hanc Dei Voluntatem fideliter adimplendam, ex parte nostra sicut Christus adimplevit, non ita spectandum est, quid egerit, quam quomodo quidquid egerit.

Ergo & ad eius imitationem hoc præcipue spectandum est: ac proinde inexcusabiles sumus, nisi Eum studeamus imitari, cum hoc unum sit agendum quod agimus, dum bene illud, sicut Christus iuxta peregit opus, pergamus.

I. PUNCTUM.

TRIA hic diligentissime sunt observanda; primum, quod Christus Dominus de tota vita sua suisque omnibus & singulis rebus gestis loquitur, tanquam de Opere sive Negorio sibi commisso, quasi nihil ex se ageret, diceretque, quod non sibi præscriptum esset: Sic enim ipse apertissime jam dixit: a. Ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam, & quid loquar: quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor. Certè hoc mirum!

Secundum observatu dignum est, quod illud omne, quod tota vita gessit & dixit, unum opus vocat; Opus, inquit, quod dedisti mihi; quasi hoc unum habuisset agendum, ut voluntatem Patris impletet, quasi hoc unum spectasset in sua infantia, in suis miraculis, in suis sermonibus, in suis quibusvis aliis operibus; *Vt faciam, inquit, voluntatem eius, qui misit me, ut perficiam opus eius* Et proximus Passioni; *Vt cognoscat mundus, quia diligo Patrem, & sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.* Hoc est profectò diligere.

Tertium denique quod, sicut dixit, sic perfectissime opus sibi datum consummavit, ne syllabâ quidem aut apice uno desiderato. Quod maxime patet in eius passione, ubi omnia ad Patrem refert; & idcirco libentissime & plenissime complet, donec omnibus absolutus dicat, *CONSUMMATUM est, & inclinatio capite spiritum tradat.* O verè obedientem filium, qui ac perderet obedientiam, perdidit vitam.

Sic nobis imitandus modò proponitur, ut habet Veritas, non in iis præcisè quæ fecit, sed in obedientia quam Patri reddidit, ut sicut ille, sic & nos fideliter nobis commissa & præscripta faciamus. Quod ut distinctius videas, expende illud primò, quàm verum sit, quod

Haynevsue Pars 2.

est in declaratione positum, perfectam Christi Imitationem in una Dei voluntate adimplenda consistere. Nam cum Ipse hoc unum opus se peregrisse dicat, & idcirco dicat, ut intelligamus, quid in ipso sit propriè imitandum; certè non potest dubitari, quin perfecta eius imitatio in una Dei voluntate adimplenda consistat, quam ille in suis omnibus dictis factisque tanquam unicum vitæ scopum & finem spectavit. Atque hinc Apostolus uno verbo quæcunque de Christo sunt, commendare volens, hoc unice urget: *Hoc enim sentite in vobis quod est in Christo Iesu, qui cum in forma Dei esset, &c. Humiliavit semetipsum factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: Unde & paucis interjectis concludit, Itaque Charissimi mei, sicut semper obedistis, non ut in presentia mea tantum, sed multo magis nunc in absentia mea, cum metu & tremore vestram salutem operamini. Deus est enim, qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate. Omnia autem facite sine murmurationibus & hesitationibus, ut sitis sine querela & simplices filii Dei. Hoc est verè obedire, & hoc est fortè, quod minus facis: Si subtraxeris se non placet anima mea.*

Phil. 2.

Hebr. 20.

II. PUNCTUM.

ATQVI ad hanc Dei voluntatem perfectè adimplendam ex parte nostra, sicut Christus adimplevit, non ita spectandum est quid egerit, quam quomodo illud egerit.

Manifestum est enim, quod quæ omnia Christus gessit, non à nobis gerenda velit. *Deus enim Nunquid Paulus crucifixus est pro vobis, ait idem Paulus, tam perfectus imitator Christi, ut nos sui imitatores vellet, sicut & ipse Christum imitabatur. Et tamen quàm multum abest, ut ea omnia fecerit, aut passus sit, quæ Christus Dominus? Est ergo Christus exemplar universalissimum, unde singuli exprimere debeant, quod sibi sit proprium & singulare. Sic egregie sanctus Gregorius Nyssenus: Sua quisque vita pater est, artifex huius operis est voluntas, colores sunt virtutes, exemplar Christus. Sic & sanctus Bonaventura; In Apol. Resurgens à Christo, sicut à totius nostra salutis Paup. exemplari & originali principio, actus multiformes: In his, quæ sunt severitatis & divinitatis, art. 3. est Præsidentium & Prælatorum; in his, quæ condescensionis, est infirmorum.*

1. Cor. 1.

Ibid. 11.

Ep. 2.

part. 22.

art. 3.

Quid autem à singulis velit Deus, hoc illis declarat, in suo cuique officio seu vacatione, in qua vocatus est: unde & toties idem Apostolus postquam dixit, *Volo omnes vos esse sicut meipsum*, statim addit, *sed unusquisque proprium donum habet ex Deo; alius quidem sic, alius* **1. Cor. 7.** *verò sic*; Et post nonnulla, *unicuique*, inquit, *sicut dirigit Deus, unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet. Et sicut in omnibus Ecclesiis docco; Circumcisus aliquis vocatus est? non adducat praputium: In praputio aliquis vocatus est? non circumcidatur; Circumcisio nihil est, et praputium nihil est, sed observatio mandatorum Dei. Unusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permanent.* Ubi duo hæc simul confirmantur, & quod maximè spectari debeat voluntas Dei, & quod in vocatione propria potissimum dignoscatur. Quid agimus anime? quid hic hæres diutius? non est, quod te excuses de ignorata voluntate Dei: cum in his omnibus ubi frequentius peccas, non ignores, quid de te velit Deus. **Rom. 1.** *Quod notum est Dei, manifestum est in te.*

III. PUNCTUM.

NON quidquid Christus egit, sed quomodo quidquid egerit, id spectandum est ad perfectam eius imitationem, ut in his potius, quæ sunt nostri officij, quæ in ipsis Christi operibus, quomodo egerit, sic nos agamus: cum in his quotidianis nostris actionibus longè manifestior sit Divina Voluntas, in qua una perfectè adimplenda, ut dictum est, tota consistit Imitatio Christi: Cujus etiam exemplo plurimum excitamur ad illam in nostro statu Divinam penitus exequendam Voluntatem: quod proinde Deus proponit ut intueamur assidue, tanquam Exemplar luculentissimum, quod imitemur. Si enim Filius æqualis Patri, sic ei obediens fuit in opere tam arduo & difficili, quid nos servos præstare convenit in quotidianis nostris obsequiis, quæ sunt tam

facilia, ut præ facilitate & exiguitate rei? vix credamus ullius esse meriti. Et tamen si perfectè & integrè completerentur, ita Deo placent, itaque valent ad sanctitatem nostram; ut quantum in illis fideles & perfecti fuerimus, tantum perfectionis & sanctitatis assecuturi simus: quia Christo Domino similiores erimus, & in eo genere similitudinis & perfectionis, quod maximè placet Deo, & maximè valet ad meritum, nempe in divina eius voluntate facienda. Vide in 3. parte de Obedientiæ voto, ubi hæc tractatur Veritas satis opportuna huic loco.

Quam gloriosa est similitudo Christi, tam gloriosa est Obedientia.

Hoc est, quod potissimum nobis optabat **Heb. 13.** Apostolus dicens, *Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciatis eius voluntatem, faciens in vobis, quod placeat coram se, per Jesum Christum.* Quidquid verò sit, quod impediatur tantum bonum, vide quam breve sit & evanidum; *Tanquam dies hosterna qua præterit, sic planè* **Pf. 89.** *omnia transeunt, & tu cum eis pariter. Et mūdus transit & concupiscentia eius, qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum,* ait dilectus discipulus. Sic & aptè Sapiens, *Omne opus corruptile deficiet, & qui illud operatur, ibit cum illo.* **1. Ioa. 1.**

Hoc est, quod profitemur hodie in Cinerum aspersione; hoc est quod in Evangelio **Matth. 6.** *Misæ auditur, Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra; thesaurizate autem vobis thesauros in cælo.*

Ingedere te ipsum hodie penitentiis; *Convertere seruo ad Dominum, ut ait Sapiens, & relinquo peccata tua; precare ante faciem Domini, & minue offendicula. Revertere ad Dominum, & avertere ab iniustitia tua, & nimis odito execrationem, & cognosce iustitias & iudicia Dei, & sta in forte propositionis & orationis altissimi Dei.* **Eccles. 17.** *DEVS meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.* **Pf. 39.**

IN EADEM FERIA QUADRAGESIMALI AD EVANGELICAM LECTIONEM,
ET CINERUM IMPOSITIONEM.

*Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. Matth. 16.,
Memento homo quia pulvis es, & in pulverem reverteris.*

VERITAS

VERITAS PRACTICA.

Mortificandis Concupiscentiis opportuna
Mortis memoria.

RATIO EST, Quia mortificandis Concupiscentiis opportuna est illa memoria, qua rei concupita Veritatem seu vilitatem repræsentat.

Sed mortis memoria præcipue Veritatem seu vilitatem rei concupita repræsentat.

Ergo mortificandis concupiscentiis opportuna mortis memoria, promdeque simul apte hodie conjunguntur illa duo, quibus homo admonetur, ut *Et nolit thesaurizare in terra, Et meminertis se esse terram, verèque Deo possit dicere, Et in pulverem mortis deduxisti me.*

I. PUNCTUM.

HÆC est sanctorum omnium Patrum Sententia, tempus hoc Quadragesimalis Jejunii, sic ordinatum esse præsertim ieiunandæ gulæ, ut tamen omnibus uniuersim vitiis relecandis impenderetur. Sic inter alios graviter S. Leo: *Quod ergo dilectissimi, in omni tempore unumquemque convenit facere Christianum, id nunc sollicitius est Et devotius exequendum, ut Apostolica Institutio quadragesima dierum jejunitis impleatur, non ciborum tantummodo parcitate, sed privatione maxime vitiorum. Nam cum ad hoc castigatio ista sumatur, ut carnalium desideriorum fomites subtrahantur: Nullum magis sectandum est continentia genus, quam ut semper simus ab iniusta voluntate sobrii; Et ab inhonesta actione jejuni. Quæ de votio non omittit ægros, non secernit invalidos, quia etiam in languido atque inutili corpore potest animi integritas reperiri, si ubi fuit sedes pravitatis, ibi confirmantur fundamenta virtutis.*

Ex quibus sancti Papæ verbis non id solum habetur, quod vitiis omnibus sit modo abstinendum, cum id omni tempore jubeatur, sed ita nobis esse temperandum, ut ad ipsam vitiorum stirpem evellendam, & confirmanda in reliquos vitæ dies fundamenta virtutis, intendamus; quod non aliter efficacius efficitur, quam si, quæ radix est malorum omnium, Concupiscentia sic continuo refrænari discatur, ut quæ inde permanant vitia, contineantur.

Quod idem aperte alibi sic declarat, Ingressi sunt dies mysticos Et purificandis animis atque corporibus sacratius institutos, præceptis Apostolicis obedire curamus, emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spiritus, ut castigatio colluctationibus, quæ sunt inter utramque substantiam, animus, quem sub Dei gubernaculis constitutum corporis sui decet esse rectorem, dominationis suæ obtineat dignitatem.

Quamobrem in hunc finem congruenter proponuntur illa hodie Domini Verba: *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, id est, nolite affici rebus huius mundi, nolite mundum diligere, nolite terrena concupiscere; Quod non tantum de terrenis & temporalibus quæ fortunæ dicuntur, bonis intelligas, sed de honorum ambitu, de carnis voluptatibus; ac uno Verbo de triplici Concupiscentia, de qua tam sæpe ex sancto Joanne auditur, Omne, quod est in mundo, concupiscentia carnis est, Et concupiscentia oculorum, Et superbia vitæ.*

Hi sunt thesauri qui thesaurizantur in terra, Hi sunt, quibus humana figuntur corda; seu potius ipsa sunt humana corda, triplici quodam nexu, rebus affixa perituris, quæ sunt ita modo revocanda, ut deinceps oderint, quod nimis amant; & fugiant, quod avidius prosequuntur, ac sensim perfectius mortificari discant. Opportunè vero Mortis memoria, quæ per impositos Cincres renovatur, opportunè in quâ mortificandis illis Concupiscentiis nobis offertur, ut habet Veritas, nunc expendenda.

Nam cum in res humanas non ferantur Concupiscentiæ nisi prout apparent vel jucundæ, vel utiles, vel honorificæ, quæ sunt tres boni species; profectò nihil æquè potest Concupiscentias a contestandis inordinatè rebus avocare, quam quod apparentem illam rerum speciem denudabit, veramque earum faciem & naturam statuet, & quàm sint potius viles, caducæ, infirmæ & Christiano indignæ, repræsentabit.

Sic olim cum Judæi tam florentes & beatos se putabant ut nullis possent hostium viribus appeti, Propheta Jeremias jubente Domino, lagunculam figuli testeam coram illis in velle Topheth confregit, ac in minutissimas contrivit partes, ut hoc facto docerentur, suam illam quam putabant securam sortem ita brevi conterendam, ne ut unquam resurgeret, sicque iam ante discerent, quam parum illi fiderent. *Hac dicit Domi-*

mus exereituum, sic conteram populum istum, & civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra infaurari.

O si talis rerum, quas concupisçimus, imago nobis exhiberetur!

II. P U N C T U M.

SED Mortis memoria rerum illarum, quas prosequuntur Concupiscentia, veritatem & utilitatem imprimis representat.

Tres enim Corporis mortui considerari possunt status, in quorum uno unaquæque Concupiscentia suum illud objectum, quod tantopere deperit, quale sit in veritate, & quã vile sit in substantia, facile possit intueri. Tres illi status à Christo Domino nobis exhibentur in tribus illis Mortuis, quos duntaxat suscitasse memoratur. Prima illa puella est, Tabitha nomine quæ jamjam defuncta, lecto adhuc suo detinebatur exanimis, & domesticum ejularum circumfuso luridi vultus horrore concitabat.

Hic est primus Mortis character, hæc prima ejus effigies, & exanimati corporis primus status, in quo vide ut statim atque divulsa est anima, quæ pars hominis reliqua superest, quàm sit fœda! quàm indecora, quàm tota expers omnis sensus & membrorum usus! quã aliena quo vis humano confortio! quãm mæca! quam abjecta, quàm nulla: Unde Sapiens, *Melior est canis virgus leone mortuo*, id est, nullum tam vile est animal, dum sit vivum, quod non præstet alteri mortuo, quantumcunque sit præstans & illustre.

In hoc autem statu Concupiscentia, quæ carnis dicitur, habet quod discat, quidnam amet, quando carnem amat & carnalia consecretatur. Sic præclare sanctus Gregorius ad illa Jobi verba, *Dulcedo illius vermis*. **POTEST**, inquit, *apertius vermis nomine, caro designari*. Unde & superius dicitur: *Homo putredo, & filius hominis vermis*. *Luxuriosus igitur cuiuslibet atque carnis voluptatibus dediti, quanta sit cecitas demonstratur, cum dicitur: Dulcedo illius vermis*. *Quid namque caro, nisi putredo ac vermis est?* Et quisquis carnalibus desideriis anhelat, quid aliud quàm vermem amat? *Quæ enim sit carnis substantia, testantur sepulchra*. *Quis parentum, quis amicorum fidelium quamlibet dilecti sui tangerè carnem scaturientem vermibus potest?* *Caro itaque cum concupiscitur, pensatur*

quid sit exanimis, & intelligitur quid amatur. Nil quippe sic ad edmandum desideriorum carnalium appetitum valet, quàm ut unusquisque hoc, quod vivum diligit, quale sit mortuum penset. Considerata etenim corruptione carnali, citius cognoscitur, quia cum illicite caro concupiscitur, tæbe desideratur. Bene ergo de luxurioso mente dicitur: *dulcedo illius vermis*, quia is, qui in desiderio carnalis corruptionis affluat, ad sætorem putredinis anhelat.

Quibus sancti Patris verbis nihil videtur addi posse ad rem nostram illustrius exponendam, nisi forte illud Sapiens: *Melior est ire ad domum luctus quàm ad domum conviviis*. In illa enim sensu cunctorum admonetur hominum, & vivens cogitat, quid futurum sit.

SECUNDUS status in illo demonstratur Adolescente, qui jam positus in ferali loculo ferebatur in sepulchro. Dives multarum erat opum & plurima clarus parentela, sed quid tandem ex omnibus secum refert? Linteolum, quo sepeliatur. Nihilne præterea? Nihilne pecuniæ? nihil supellectilis & tanti cultus, quæ ita studiosè conquisivit? Nihil prorsus. *Nudus egressus est de utero matris suæ, & nudus revertetur illuc*. **RELINQUENT** alienis divitias suas, *Ps. 43.* & sepulchra eorum domus illorum in æternum. En quo recidit tandem, quidquid Concupiscentia oculorum de terrenis rebus sibi tam avidè attrahit. En quo expendat accuratè, quisquis opibus potius quam bonis operibus cumulandis vacat. *Nihil inultimus in hunc mundum, haud dubium, quod nec auferre quid possumus*.

Sic Christus Dominus hanc concupiscentiam refrænabat, *Stulto, hac nocte animam tuam repetunt à te, quæ autem parasti, cuius erunt?* Sic est omnis, qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives. Quo de Christi sermone sanctus Petrus Chrysologus tantum ad rem nostram momenti derivabat, ut diceret: *Quoties Dives iste venit in medium, quem tot sæculis, orbe toto, die omni, clamor divina vocis accusat; toties divitiarum fallax fugatur illecebra, toties cupiditatum furens flamma restinguitur, avaritia toties rabies vejana mitigatur*. Quia videlicet quàm sint evanida & nulla terrena omnia, cum sic evidenter à morte pateat, facile despuuntur.

TERTIUS est status Lazari quatuordecim diebus jacentis in sepulchro. Postrema domus hæc est humani corporis, & funesta illa hæreditas, quæ cum serpentibus habitat, ubi vix aliquor hæ sit.

hæ sit diebus, cum ecce paulatim in tabem, in pulverem, in cineres, & in horrendum penè nihilum, quidquid erat, reducitur. *Detracta est ad Inferos superbia tua, concidit cadauer tuum, subter te sternetur tineæ, & operimentum tuum erunt vermes.*

Sic superbia vitæ deprimitur, sic illa Concupiscentia, quæ animos effert sublimius, habet, quò se abjiciat & contundat, dum uno vili pulvisculo se ita constrictam intueatur, ut ne ultra cineres, & infima quæque terræ segmenta possit emergere.

Diceres Deum superbiæ nostræ Cinerem, quo tumorem ejus intingeret, velut intumescenti mari arenam apposuisse, & hoc ipsum nobis morituris, quod Jobo, dicere: *Circumdedit mare terminis meis, & posui vestem ostia, & dixi, usque huc venies, & non procedes amplius, & his confringes tumentes fluctus tuos*

Et quod per Jeremiam: *Posui arenam terminum mari, præceptum sempiternum, quod non præteribit, & intumescunt fluctus eius, & non transibunt.* Ita planè superbis hominibus, quantumcunque se in sublime tollant, illic tandem in sepulchro fixus est pulvis & cinis exiguus, quo tota illa sublimitas detumescat & deficiat,

uade jam illis dicitur, *Quid superbis terra & cinis? Sic vesiculam gutturis & plumas avium immolandarum, quæ sunt superbiæ symbola, sacerdos sacrificaturus projicere jubebatur,*

prope altare ad orientem plagam, in loco in quo cineres effundi solent, inquit Scriptura, quasi diceret, ubi superbus suos aliquando fore cineres cogitabit, ibi suam deponet & sacrificabit

superbiam. Quia gloria eius stercus & vermis est: hodie extollitur, & cras non invenietur: quia conversus est in terram suam, & cogitatio eius perit.

III. PUNCTUM.

Mortificandi igitur concupiscentiis opportuna mortis memoria, quæ rerum vilitatem, quas appetunt Concupiscentiæ, dum demonstrat; tam facile appetitum earum rerundit, quam facile est cum Dei Gratia quæcunque sunt vilia & abjecta, non concupiscere. *Nolite declinare post vana, quæ non proderunt vobis, neque erunt vos, quia vana sunt; adde quia sunt vilia, foeda, in decora, fallacia, scelerata, noxia, perniciosissima, quæ peccatum & æternam invehunt penitenciam. Et tamen his cõ-*

sectandis rebus, his nutriendis concupiscentiis, his appetitionibus sustentandis tota Mortalium vita transmittitur! *O verè terra inanis*

& vacua! ò verè vanitas vanitatum, & omnis vanitas. Quid habet amplius homo de universo labore suo, quo laborat sub sole? id est, quid aliud agit & laborat homo, quam sic vanitatè con-

sectari? Verè mendacium possederunt Patres nostri, vanitatem, quæ eis non profuit. Resipiscamus ab hac insania. Ecce nunc tempus, cum cineres imponuntur nobis, quasi jam eo redacti simus, quasi jam de carne nostra dicatur,

quod aliquando dicendum est: Hæccine est illa, quæ sui curam in desiderii volebat fieri? Hæccine est illa, quæ concupivit ad versus spiritum? Hæccine est illa Iezabel?

Perge per omnes corporis & vitæ partes, tibi ac aliis vehementius objicere, quanto intervallo status discedant à seipsis, qui suis olim vixerunt concupiscentiis, & qui modo in sepulchris jacent.

Vbi sunt principes Gentium? ubi sunt, qui argentum thesaurizant & aurum, in quo confidunt homines? Exterminati sunt & ad inferos descenderunt, & alii loco illorum surrexerunt.

Exardescunt quantum vis amplæ & magnifica monumenta: statuuntur obelisci, pyramides, & ad omnem posteritatis memoriam transmittendam, incidatur Cedro, vel æri, memoratum illud **HIC JACET**, fallaciatatum est; umbra est; pulvis est, Cinis est, hoc unum jacet in sepulchro. *Mors tanquam ab-*

stus lapis de monte sine manibus, percussit statuam in pedibus eius ferreæ & s. Filibus, & comminuit eos. Tunc contrita sunt pariter ferreus, testa, & argentum & aurum, & redacta sunt quasi in favillam æstræ a-æ, quæ rapta sunt vento.

Denique Memoria vestra comparabitur cineri, & redigentur in lutum cervicæ vestra. Quibus *Job 13.*

Jobi verbis declarandis aptè concludet sanctus Gregorius: *Omnes, qui cogitatione terrena huic saculo conformantur, per omne, quod agunt, huic mundo relinquere sui memoriam conantur.*

Alii bellorum titulis, alii altis adificiorum mœnibus, alii desertis doctriinarum secularium libris instanter elaborant, sibi quæ memoria nomen adificiant, sed cum ipsa ad finem celerius vita percurrat, quid in ea fixum stabit, quando & ipsa celeriter mobilis pertransit?

Aura etenim cinerem rapit, sicut scriptum est: Non sic impij non sic, sed tanquam pulvis, quem projicit ventus à facie

terra. Recte ergo stultorum memoria cineri comparatur: quia illic ponitur, ubi ab aura rapiatur, quantumlibet enim quisque pro facienda gloria sui nominis elaboret, memoriam suam quasi cinerem ponit, quia hanc citius ventus mortalitatis rapit: quo contra de iusto scriptum est: In memoria aeterna erit iustus. Eo ipso enim, quo facta sua solius Dei oculis imprimi, nomen sua memoria in aeternitate figit.

Psal. III.

Tum verò peigens explanare, quod in sacro sequitur textu.

Et redigentur in lutum cervices vestrae. Sicut, inquit, per oculum visus, sic per cervicem solet superbia designari. Cervix itaque in lutum

redigitur, cum superbus quisque humiliatur in morte, & e. a. caro tabescit in putredine. Intuemur enim qualia in sepulchris jaceant divinum cadavera, quae illa in extincta carne sit imago mortis, quae tabes corruptionis, & cerè ipsi orant, qui extollebantur honoribus, habitis rebus tuebant, de piciebant ceteros, & quasi solos se esse gaudebant: & dum non perpenderent, quod tendebant, nesciebant quid erant. Sed in lutum cervix redacta est: quia despecti jacent in putredine, qui tuebant in vanitate. In lutum cervix redigitur, quia quantum carnis potentia valeat, tabes corruptionis probat.

ANNEXA PRÆCEDENTI, AD INORDINATOS RERUM AFFECTUS, MEMORIA MORTIS, ORDINANDOS.

VERITAS PRACTICA,

Quæ viventi res fuit gratior, hæc fiet morientis gravior.

RATIO est non solum, quia gravius est morienti relinquere, quæ viventi fuit gratius: verum quod hic vel maxime considerandum est; Hac censenda est morienti res gravior, quæ infelicem mortem potest invadere.

Sed quæ viventi res fuit gratior, hæc infelicem mortem potest invadere.

Ergo & hæc manifestè fiet morienti gravior; ac proinde diligenter ordinanda rei providendum, ipsa proposita mortis memoria.

Rem valde ponderosam continet prima propositio, sed minimè dubiam aut intellectu difficillem.

Secunda ex antedictis in 1. parte, Dominica 4. Adventus: & in 2. parte, Dominica Septuagesimæ, latè fuse probati potest sic procedendo: Mors infelix illa censenda est, quæ in peccato accidit, sed mors plerumque talis accidit ab illa re, quæ viventi fuit gratior, inordinatè scilicet concupita, seu quæ fuerit *Immunditia, impudicitia, luxuria*, seu quivis prævus & impurus amor triplicis illius concupiscentiæ de qua supra; Vnde & etiam inimicitia, contentiones, emulationes, ira, rixa, dissensiones, secta, invidia, homicidia, ebrietates, comessationes & his similia, quæ prædico vobis, inquit

Psal. 5.

Apostolus, sicut prædixi; quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Quid est regnum Dei non consequentur, nisi quod in peccato moriantur? Cur autem in illo peccato moriantur? Nonne possunt confiteri? Sed non conterentur, non ritè confitebuntur, non eos verè pœnitebit. Hoc certè necesse est ex verbis inferre Apostoli: nam sicut si ritè confiterentur aut conterentur, regnum Dei consequerentur, ita planè, si, quod affirmat Apostolus, regnum Dei non consequantur, neque illi conterentur, neque illos verè pœnitebit. Cur potè non illos pœnitebit? Quia ut locis supra indicatis differitur, non est verè pœnitentia, nisi exuatur non tantum peccati, sed & rei affectus, quæ plus nimio colebatur; vix autè illi exuunt talem affectum moriendo, quem vivendo nimium nutrierunt. Hoc est cor durum quod habebit male in novissimo: *ET* omnis qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur, ait Dominus, super quem autem ceciderit, comminuet illum. *OSSA* eius implebuntur viris adolescentia, & cum eo in pulvere dormient. Hæc pridem ex Iobo, dicta sunt sed non ista, quæ sunt valde illustria. *Parvis*, inquit Beatus Iob de peccatore, parvis sterilem & quæ non parit, & vidua bene non fecit: Ubi Divus Gregorius: *Quæ* hoc loco sterilis nisi Caro nominatur? quæ dum sola præsentia appetit, bonas gignere cogitationes nescit. *Quæ* autem vidua, nisi anima nuncupatur? quam quia sibi Conditor conjungere voluit, ad thalamum uteri virginis venit.

Psalmi.

Psalm. 18. Psalmista attestante, qui ait. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo: qua recte vidua dicitur: quia eius vir pro ea mortem pertulit. Et nunc in cæli penetrabilibus ab eius oculis oculis, quasi in parte alterius regionis vivit.

Iniquus ergo sterilem parit, et vidua benefacere negligit, quia carnis desideriis serviens, curam animæ vitamque contemnit. Tota namque intentione omni studio cogitat, quomodo sine ullis necessitatibus caro moritura subsistat, et curare animæ vitam despicit, quæ vel in morte vel in beatitudine procul dubio in perpetuum vivit.

Recte autem cum diceretur. Parit sterilem. protinus adiungitur: Et quæ non parit. Quasdam namque ex Sacra Historia feminas novimus steriles extitisse, et tamen in tempore extremo peperisse. Caro autem non solum sterilis, sed etiã, quæ non parit, dicitur: quia suo sensu bonas cogitationes gignere, nec in ultimis valet. A vigore

enim iam proprio deficit, et tamen adhuc transitoria concupiscere non desistit: jamque à pristino robore lassata, penè ab ipso, quem diligit, mundo repellitur, et tamen adhuc annisu improbo obtinere temporalia conatur. Agere jam perversa non sufficit, sed tamen cogitare, vel quæ non agit, nequaquam desistit.

Recte ergo non solum sterilis, sed etiam non pariens dicitur: quia suo sensu, ut diximus, ad bonæ cogitationis prolem, nec cum infirmata fuerit, fecundatur.

Ex quibus, quàm manifesta sit Veritas, sat liquido patet: sed urgenda est acrius, et quoties illa incus, dicendo ad populum, tundenda obveniret, non est parcendum sermoni, nec timenda repetitio, quia hoc unum cum alias, tum hoc agendæ pœnitentiæ tempore, comprimis inculcandû. *Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejuniis, et sletu et planctu, et scindite corda vestra, et non vestimenta vestra.*

Joel. 2.

ET VERO, IN EVNDEM FINEM, ALITER VERITAS ITA POSSET ENUNTIARI.

Ut Vita mortem ordinat, sic Mors vitam.

SENSVS et Ratio est, quod tunc vita mortem dicitur ordinare quando bene est ipsa ordinata: vita Nihil hic dubii

Sed ut bene ordinatur vita, facit in primis attendenda Mortis Consideratio, unde facile est intelligere, quod sicut vita mortem ordinat, sic mors vitam, hoc sensu ut mortis recordatio sit vitæ ordinatio.

Gen. 2.

Certè hoc uno videtur Deus voluisse primum hominem suo in officio continere: In quo: unque die comederis, inquit, morte morieris, id est, morti eris obnoxius; Quod ita quidem homo sibi altè impresserat, ut cum primum à Serpente moveretur ad esum vetitum, hoc se uno verbo tutatus sit, Ne forte moriamur. Tum verò fraudulentus hostis cum animadverteret, quantas jam haberet vires in humanis animis, ad vitam rectè ordinandã, ista mortis Cogitatio, caput omnibus machinis illam convellere. Nequaquam, inquit, morte moriemini, qua persuasione facta, mox hominem facile de suo dejecit statu. Ac tum præcipue dicitur miser ille homo peccati pœni-

tudinem sensisse sui, cum Abelem vidit enecatam. Vidit quid esset corpus sine anima, quæ fœdum & horrendum! quid anima sine corpore, quam infœlix & destituta, nisi dum vixisset, fœlicitati suæ comparandæ vacasset!

Sic humani generis Reparator Dominus, nos totos voluit in ea mortis cogitatione, cum nos in quovis vitæ momento ita succinctos & paratos voluit, quasi jam jam morituri essemus: nec aliter vitam traheremus, quam ut Gubernator ex puppi, quæ est postrema pars navis, navigium ducit; sic nos à morte vitam regere disceremus, & cum Apostolo diceremus: *Mors in nobis operatur.* Ad quæ verba S. Ambrosius: *Certè Apostoli morveor autoritate dicentis, Ergo mors in nobis operatur.* Tum fuse narrans quamobrem sic à morte vita dirigatur & ordinatur. *Sape, inquit, fallimur visu, et aliter pleraque quàm sunt videmus; fallimur etiam auditu, et ideo non contemnemur illa, quæ videntur, sed quæ non videntur, si nolumus falli. Quando igitur anima nostra nõ fallitur? quando solitè veritatis attingit, nisi quãdo se ab ipso secernit corpore: Et quæ plura prosequitur, quorum sensus est, Quod sicut ad vitã rectè ordinandã oportet rectè de rebus humanis iudicium sibi*

Luc. 12.

2. Cor. 4.

L. de bono mortis e. 3.

forma-

formare: sic ad rectum hoc formandum iudicium, oportet advocare sensum mortis non vitæ: oportet de rebus id sentire & iudicare, quod in tante morte sentiemus, quia tunc anima non fallitur sicut in vita, cui sensus illudunt; ac proinde rectius & sanius sentit.

13. Mor. 15. Quod & sanctus Gregorius sic apertius dilucidat: *Qui considerat, qualis erit in morte, semper sit timidus in operatione, atque unde in oculis suis iam quasi non vivit, inde veraciter in oculis sui Conditoris vivit. Nil quod transeat appetit, cunctis presentis vitæ desideriis contradicit, & penè mortuum se considerat, qui moriturum se minimè ignorat.* PERFECTA enim vita est mortis Imitatio, quam dum Iusti sollicitè peragunt, culpam laqueos evadunt; Unde scriptum est.

Eccles. 7.

In omnibus operibus tuis, memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.

Cujus quidem divinæ Sententiæ tanquam Veritatis admodum practicæ, vel conjunctim cum aliis, vel separatim, posset hæc reddi Ratio & fructosè perpendi.

Cum vix aut ne vix aliter pecces, quam cupiditate boni, vel timore mali: si hæc duo sustuleris, non peccabis.

Sed memorare novissima tua, nec difficulter hæc duo tolles.

Ergo non peccabis.

AD primam propositionem, explicandum esset ex aliis sparsim locis, quod sicut vita naturalis, unde omnes humani actus procedunt, duobus duarum cordis motibus consistit, qui dicuntur Diastole & Systole, seu dilatatio & contractio, quibus spiritum sive aërem Cor animantis vel extrudit vel attrahit, unde pulsus efficitur: sic illa vita, quæ dicitur in homine sensualis, unde cuncta emanant vitia, duobus hisce præcipuis agitur affectibus, Complacencia seu Cupiditate rei sensibilis, & displicencia seu Timore mali oppositi

6. Eth. 3. Sic Aristoteles in Ethicis: *Quod in cogitatione affirmatio & negatio, hoc in appetitu persecutio & fuga.* Sic sanctus Augustinus in Psalmis.

In Ps. 79. *Omnia peccata tua res faciunt in homine, cupiditas & timor. Cogitate, discutite, interrogate corda vestra, scrutamini Conscientias, videte utrum possint esse peccata, nisi aut cupiendo aut timendo.* Vide quæ plura prosequitur in prima parte, die 2. Decembris. Sic & sanctus Gregorius:

6. Mor. 13. *Duobus modis ad culpam unusquisque pertrahitur: aut enim delectatione perducitur, aut timore superatur.*

Fieri posset inductio per univèrsas peccatorum species. Unde enim Avaritia nisi ex cupiditate bonorum temporalium, vel metu paupertatis? unde Acedia nisi ex nimia quietis cupiditate vel laboris metu? unde Ira nisi ex cupiditate vindictæ, & proprii timore damni. Sic perge in aliis, & adverte, quod est valde deplorandum, sic horum alterutrius humanum esse affixum, ut si unum superet, superetur ab alio, nisi cum Divina Gratia diligenter advertat, & utatur mediis ordinatis, quorum unum est præstantissimum, *Memorare novissima tua.* Sic enim utrumque temperatur, & cupiditas boni sensualis & timor mali, quæ secunda erat propositio, & quæ factis evidenter ipsa comprobatur experientia.

Nam cum memorata novissima repræsentent cupiditati majus bonum, quam quod peccato quaeritur, & timori majus malum quam quod, nisi peccet, timetur: profectò sicut naturale est præferre majus bonum aut malum minori, sic bene juvante Domino, facillimum erit omnem cupiditatem, vel inordinatum merum reprimere, propositis illis vel majoribus bonis vel malis, quæ in futurum expectantur.

Sic aptè sanctus Augustinus: *Amabas terram, ama vitam æternam, timebas mortem, timegehemnam. Quidquid tibi iniquo promiserit mundus, nunquid potest dare quantum dabit in illo Deus? quidquid tibi iusto minatus fuerit mundus, nunquid potest facere, quod facit iniquo Deus? Vis audire quid daturus est Deus, si iusti vixeris: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Vis audire quid facturus est impiis: Ite in ignem æternum, qui paratus est Diabolo & angelis eius. Bene quidem, tu nihil aliud vis, quam ut tibi bene sit: Nam in eo quod amas, vis ut bene tibi sit: & in eo quod timeas, non vis ut male tibi sit: sed non in ea regione quaeris, in qua quaerendum est. Festinas, nam & sine indigentia vis esse, & sine molestia. Bonum est quod vis, sed tolera quod non vis, ut assequaris quod vis.*

Sic Christus Dominus in hodierno Evangelio, ut dehortetur à thesauris thesaurizandis in terra, thesauros in cælo proponit, qui & merito & dignitate terrestres superent. Nam *Corporum pulchritudo, inquit Divus Chrysostomus, quoad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur.*

Sic

Sic sanctus Eucherius in sua parænetica, quod Nepoti hoc nobis. *Amantes*, inquit, *visam*, hortamur ad vitam: *vera ratio est, persuadendi, cum id poscitur, ut impetremus à vobis quod concupiscitis, pro vita quam diligitis, legatione apud vos fungimur: & sanè quam omnes exigam amatis, insinuamus, ut amatis aeternam, quam quo pacto amemus, nescio, si non hanc quam amamus, esse quam speciosissimam cupimus. Itaque istud, quod & cum actum sit placet, placeat magis, si potest esse perpetuum, & quod apud nos pretium habet, cum finem habeat, sit nobis supra pretium, si potest esse sine fine.*

Neque dicas, præsentia nos longè magis efficiènt quam futura, non est enim usquequaque verum: & manifestè apparet in multis naturalibus ac humanis rebus, quantum futuris demus potius quam præsentibus. Cū semen terræ mandas, cum pecuniam credis Mercatori, cū mari merces exponis, quid hoc aliud est quàm præ futuris præsentia spernere?

Ethæc humana deessent exempla, nonne in contemptu præsentium ac futurorum expectatione, tota nostra verfatür Christiana Religio? Nonne hæc sunt Fedei, nonne Spei & Caritatis maximè propria munia, credere quod non vides, sperare quod non adest, & quod abest diligere? *Non contemplantibus nobis qua videntur, sed qua non videntur; qua enim videntur, temporalia sunt: qua autem non videntur, aeterna sunt. Quamobrem quantum aeterna ciedes commoda vel incommoda longè his esse temporalibus gravio a; tantum necesse est ut in utroque contentione ce-*

dant minora majoribus; ac proinde cum illa bonorum & malorum hujus vel futurae vitæ contentio tunc interveniat, quando in occurfu peccati novissima memorantur: Nenne vides, quam verè sit & sapienter dictum, ut illa memoreris, & non peccabis?

Qua de re, quantum ad praxim, sic iterum sancti Patres. *Nihil se retinet homines à peccato, inquit sanctus Augustinus, quemadmodum imminētis mortis cogitatio. Et rursus, si diem mortis sua homines cogitare vellent, animum suum ab omni cupiditate vel malitia cohiberent.*

Sic cohæretet sanctus Ambrosius de futuro Judicio, *Si mones cernerent peccatores, quale iudicium imminet mundo, sensus humanus non dirigeretur vanitate seculari, si non infidelitate lapsus gravaretur.* Fraxum hoc animæ peccatricis vocat sanctus Basilius. Cassianus verò generaliter hoc esse ait omnium vitiorum peremptorium, Sanctus Hieronymus de se passim profiteretur, contra rebellantes cupiditates his præsertim pugnasse armis. Sanctus denique Prosper, postquam multa sanè horrenda de futura vitæ suppliciis commemoravit; *Hæc, c. 12. inquit, & similia multa cogitare, nihil est aliud quam vitis omnibus repulsum dare, & omnia blandimenta carnalia refranare.*

Sicque opportunè hoc in eunte tempore, quo peccato debellando potissimum aperitur campus, Mortis memoria, tanquam armatura potentior exhibetur. **MEMENTO homo, quia pulvis es. MEMORARE novissima tua. INDVITE vos armaturam Dei.**

IN EADEM FERIA.

AD HÆC VERBA EVANGELII.

Cum jejunatis, nolite fieri sicut hypocrita tristes, &c. *March. 6.*

VERITAS PRACTICA.

Magis modo peccant, qui ne boni appareant hominibus, non jejunant: quam olim tristes hypocrita, qui ut boni apparent, jejunabant.

RATIO est, quia magis peccant, qui peccata multiplicant, quam qui unum dumtaxat peccant. Cæteris scilicet paribus. Unde Sapiens, Non semines mala in sulcis iniustitia, & non metes ea in seipsum. Ac paulo post: Neque illi Raynevsue Pars 2.

ges duplicia peccata, nec enim in uno eris immunis. Hæc sunt plana.

SED qui ne boni appareant hominibus, non jejunant, peccata multiplicant, cum tristes hypocrita tantum uno peccent. Præsupponitur, quod est satis certum & evidens, multos modò esse, qui propterea non jejunant, aut qui certè parati sunt non jejunare, sive jejuniū solvere, quando quid humanum verèbuntur; ne ab aliis scilicet dicto notentur aliquo

K

Taata

Tanta est humani respectus inhumanitas & prope dixerim Immanitas, ut sic multorum appetat Conscientiam & profus enecet. Ducebatur honori quondam Pietas, unde ut sibi famam colligerent, se videri pios ac jejunantes gestiebant hypocritæ: quod erat certè impium. At modò pietas quasi probrosa esset & indecora, sic à plerisque despicitur, ut ne ipsi despiciantur, nolunt videri pij & jejunantes. Quod tanto magis est impium, quo plura in uno colliguntur peccata. Vide & exhorreſce. Primò non jejunant, quod est illi capitale, qui præcepto tenentur, Nam, ut ait sanctus Augustinus, aliis diebus jejunare remedium est, aut premium: In quadragesima non jejunare, peccatum est. Secundò, non jejunant contra Conscientiam: quia jejunarent, nisi hoc respectu prohiberentur, quod satis vident, non esse legitimum impedimentum, sed tamen ita validè sentiunt, ut illi cedant. Quia in re non sibi solis injuriam faciunt, sed religioni sed Christo, cujus obsequium ita postponunt mundo, ut dum coram hominibus apparere jejunantes erubescunt, erubescant servite Christo.

Serm. 62.
de temp.

Fer. 6.
Hebr. 4.

Ecc. 42.

Matth. 18

Ezech. 13.

Dicent se vanam fugere gloriam; sed vanum illud est, quod dicant, & gloriosum effugium: Nam constans illa teneri debet Veritas, quæ tertia parte declaratur: Sicut humana respectu gloria non est otiosæ ponendæ, ita nec eius defectu deponendæ. Si ve laudent, si ve vituperent homines, Christo serviendū erat, præcepto parendum erat, nec propter hominem Deus desirendus. Ne accipias personam, ut de-
unquas.

Adde id, quod expendi multum deberet ad peccatorum cumulū facilius agnoscedum. Libertas hæc ita solvendi jejunii ex humano metu si ve respectu, vix unquam abest à scandalo, quod & probis & improbis datur. Probis quidem, quia vident eum, quem alioquin satis probatæ norunt vitæ, sic turpiter mundo cedere, ut non ausit profiteri se Christi servum ac ejus Ecclesiæ filium. Væ illi, per quem hoc scandalum venit. Improbis veid, quia sic indurantur in sua pravitate, nec putant id habere locum præcepti, quod tam facile solvitur ab iis etiam, qui minus soluti sūt.

Confortatis manus impii, ut non reverteretur à via sua mala. O ter geminum malum! Et peccare non jejunando! Et non jejunare metu quodam humano! Et sic soluto ieiunio,

solutiores nonnullos alios reddere! Quam verè dictum: Humanus respectus, Inhumanus Christi defectus. Vide infra Sabbato Hebdomadæ Passionis.

Quia tamen vox illa hypocritæ, & quam in se complectitur malignitatem, plus aliquid semper horrois infert ad detestationem vitij, quam quiddid diximus contra eos, qui ex humano respectu non jejunant. Age videamus hoc etiam nomine, quàm illi graviter supra quam tristes hypocritæ peccent: Et hæc propterea præcedenti adjungatur.

VERITAS PRACTICA.

Non est minus hypocrita, qui ne appareat hominibus, non jejunat: quam qui ieiunat, ut appareat.

RATIO est facilis, ut quis ex ipsa hypocritæ nomine & natura petatur. Quid est enim esse hypocritam nisi esse dissimulantem, & sua dissimulatione affectantem apud homines aliquam gloriam? Nonne hoc unum est, quo illi tristes hypocritæ arguuntur, qui jejunando suas exterminat facies, ut appareant hominibus jejunantes, & inde rumusculos aucupentur? Væ vobis hypocritæ, qui similes estis sepulchris dealbatis.

Sed qui ne appareant hominibus, non jejunant, sic dissimulanter agunt, & sua dissimulatione sic affectant apud homines aliquam gloriam.

Primò quidem dissimulatores sunt, nam dum nolunt apparere jejunando quales sint, apparent non jejunando, quales non sint; apparent enim id agere ex animo, quod ex humano duntaxat agunt intuitu: apparent id probare intus vel improbare, quod foris tantum præ se ferunt; apparent denique sic conviventes sine timore, quasi nullam jejuniij legem ac religionem crederent, quod est omnino fallum & simulatum. Ingrederet uxor Ieroboam, quære aliam te esse simulat? Ego autem missus sum ad te durus nuntius.

Quod verò vanam inde venentur gloriam, ipse humanus respectus, ad quod unum moventur mobile, satis aperte indicat. Neque refert, quod forte dicunt se non tam quærere gloriam, quàm contemptum fugere; nam eisdem superbiæ profus est, si pecces ne contemneris, ac si pecces ut lauderis. Fac peccatum absit, dum contemni fugies, sic effugies superbiæ notam: sed malle peccare non ieiunando.

mando, ne contemneris, quam contemni jejuniando; plane superbi est non minus excrandi, quam qui jejinet ut prædicetur. Hoc est enim, ut dictum est, Christum erubescere, si non audes profiteri, quando Religionæ teneris; teneris autem, quando peccas nisi jejunes, peccas verò si ex solo humano respectu jejunii legem violas.

Si voluntarium esset jejunium & non præceptum, forte aliquando ex occurrenti & non præviso quorundam congressu hominum solvi posset: sed dum solennes hi jejuniorum aguntur dies, non est Christiani timere mundum iridentem, non est Catholici se alium fingere, quam quis esse vellet, nisi timeret: *Va duplici corde. Va dissolutis corde. Va his iterum qui perdidit sustinentiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & dixerunt in vias pravas. Et quid facient cum inspicere ceperit Dominus? Nonne hæc illos Scriptura tangit?*

Tangit & acriter inter alios Patres, sanctus Basilius in suo hexameron; ubi de nativis quorundam animalium proprietatibus. *Non slebo, inquit, polipi dolos ac furacitatem: Is cuiusque saxo adhaerit, illius colorem subit, atque adeo ut piscium complures ad ipsum do improvisonantes, tanquam ad saxum appellant, paratamque se prædam illi offerant. Tales sunt, qui sobrietatem cum sobriis laudant, INTEMPERANTES sunt cum INTEMPERANTIBVS, atque ad id, quod cuique placet, suam omnino sententiam vertunt.*

Hom. 7. Quod & idem expressius alibi; Hypocrita dicitur historio, qui in theatro personam sustinet alienam. Sape Heri cum sit servus, aut Regis cum sit privatus. Itidem in hac vita plerique vitam suam veluti de presentio ad ostentationem componunt, aliud in corde gerentes, aliud in specie, hominum oculis præ se ferentes.

Cui conformiter sanctus Augustinus: *Sunt hypocrita, simulatores, tanquam pronuntiatores alienarum personarum, sicut in theatricis fabulis, sic in omni vita, quisquis se vult videri, quod non est, hypocrita est.*

Ac proinde si hoc ita nomen infame est, ut ab honesto quoquam sustineri nequeat, quomodo non confundetur potius hoc nomine, qui confusionem metuit viti ieiunantis? *Confusi sunt, quia abominationem fecerunt, qui potius confusione non sunt confusi, & erubescere nescierunt: quam obrem cadent inter ruentes, in tempore visitationis suæ corruent, dicit Domi-*

nus. Vide locum Scripturæ.

Quæ verò plures de jejunio proponi possent Veritates, in hanc commodè incident, qua gravius & damnosius esse intelligitur quam putetur, peccatum non servati jejunii.

Vix aliud peccatum est minus solubile, quam soluti jejunii.

RATIO est, quia peccatum illud est minus solubile, cuius est rarior pœnitentia, seu cuius peccatorè rarior pœnitet; Unde si nulla est peccatoris pœnitentia, nulla est propterea peccati solutio, *Nec quæquæ putes, inquit S. Augustinus Ep. 43. ab errore ad Veritatem, vel à quocumque seu magno seu parvo peccato ad correctionem sine pœnitentia posse transire.*

Sed rarior huiusmodi peccatorum pœnitentia sui soluti jejunii Quadragesimalis. Vix enim unquam talis emendatur, & quantumcumque peccatum confiteatur, vix emendationem proponet ex animo. Certum est autem nullam esse peccati pœnitentiam, nullam eius Confessionem aut solutionem, nisi firmum emendationis propositum adiungatur. Sic idem S. Augustinus: *pœnitentiam certam non facit nisi odium peccati, & amor Dei, de Temp. quando sic pœnitet, ut tibi amarum sapiat in animo, quod antè dulce fuit in vita.* Sic in sacris Conciliis, ubi explicantur partes pœnitentiæ, semper adiungitur Contritio vel Attritio, propositum non peccandi de cetero. Expressa sunt Tridentini verba.

Si quis forte uno aut altero ieiunii die peccasset, certè is puto quanto citius in ipsa etiam Quadragesima confiteretur, & confitendo proponeret resipiscentiam: sed qui nullos vel paucos dies inexcusati abstinent, & pro more suo sibi, quod volunt, totis indulgent e furialibus Feriis, iamque ad annuam accessuri synaxim de Confessione cogitant; confitentur quidem se non ieiunasse, nec ignorant esse peccatum, sed an verè de peccato doleant & ita resipiscant, ac proponant se totam deinceps ieiunaturos Quadragesimam, sicut omnino necesse est, ut proponant & id verè velint, valde est rarum, & vix unquam verum. *Canes impudentissimi, nescierunt saturitatem. Is. 56. omnes in viam suam declinaverunt.*

Unde huius defectu propositi, nulla profusus est pœnitentia, nulla peccati solutio, nulla vel unius peccati remissio: Neque enim uno mortali retento, solvuntur alia. Vel

K 2 nullum

nullum vel omnia Confessione simul dimittuntur. Ex hac porro manca Confessione quid sequitur nisi sacrilegia Communio, nisi vita scelerata, nisi mors impia, seu pessima mors impiorum? Nam in illa postrema vitæ deficientis tempora reserare propositum seu vanda Quadragesimalis inedia, quis non videat ridiculum?

PATET igitur evidenter, non modò vix aliud peccatum esse minus solubile, quam soluti jejuni, sed quanta inde salutis pericula, quanta inde futura importentur exitia & æterna damna! Nec jam miror sanctos Patres tot gravibus, sacrum hoc commendasse jejunium, verbis ac sententiis, cum optimè nolent, quanta in hoc esset multorum licentia, & quanta inde pernicies.

Audi sanctum Ambrosium, qui totus alioquin est melleus: *Quisquis Christianus jejunando non impleverit Quadragesimam; prævaricationis & contumacia reus tenebitur. Et tursum, Non leve peccatum est fideliter indictam Quadragesimam à Domino, non jejunare. Neque id temerè dictum putes, & non certa scientia: nam tamen abessent illa damna & exitia, quæ peccatum, ut vidimus, consequuntur, in ipso etiam peccati actu non una quædam est malitia, sed multiplex & robusta quædam improbitas, non tantum ex gravi numero repetiti per tot dies actus, sed multò magis ex pervicacitate quædam animi, quæ tanto tempore, contra tot mentis stimulos, obstinatè peccator persistit in sua vitæ in-temperantis licentia. Itane ventris ingluvies tam expresso prævaleat & præcepto, & tam certo salutis periculo? Si ignorans Ionathas, inquit idem sanctus Ambrosius, indictum à Patre jejunium quia resolverit, morti addicitur, qui sciens à Christo indictum resolverit, quid meretur? quasi diceret, quæ Ionathas excusabat ignorantia, nullum eorum excusat, qui non jejunant, quia vel probè id sciunt se teneri, vel id scire possunt: & si malint ignorare, ne sciant se obligatos, non minus ignari peccant non jejunando, quam si scirent quod ignorant. Præterea verò Ionathas semel tantum peccavit; at illi quoties? Ionathas unam duntaxat mellis guttam in summitate Virgæ delibavit, at illi quibus se tradunt epulis? Ionathas in sua singulari necessitate id præstitit; Illi vero mera ex voluptate.*

Dicent forte, non id ex gula sibi assumere,

nec se pluribus onerare cibis, quam si ex lege jejunii visitarent; sed his legibus non posse devincere, non posse non facere sibi liberum, quo libebit tempore, sibi quid indulgere. Sic planè est, ut dicunt, tanta est jejunii facilitas, ut vix à solita distet mensa: sed tanta est illorum vivendi libertas, ut licet exile sit, quod jejunando exigitur, nolint omnino tamen; non quod illis sit molestum, non quod operosum aut difficile: sed quia nolunt, quia non placent, non placet libertatem suam constringere, volunt esse liberi: jejunabunt si forte placet, aut si non placet, non abstinebunt. O pervicacem mentem, ô verè rebellem animum, cui pridem à Domino dictum: *Confregisti jugum meum, rupisti vincula mea, & dixisti, non serviam.*

Hoc est scilicet se manifestè subtrahere à Christi cultu & mancipio. Hoc est sibi non Christo vivere: sive ut ait Apostolus, hoc est non Christo, sed suo ventri servire. Hoc est totum Evangelium ejurare, quod totum est in se abnegando & ferenda cruce, non quam sibi quis imponit, sed quam habemus Christi lege impostam. Hoc est à Deo denique de industria recedere, nam mera puta malitia est, pura mera peccandi libertas, cum ex ipsis, qui non jejunant, multi non tam jejunii lege teneantur quàm opinione suâ, de qua si velint instrui aut de modo jejunandi, tunc immunes à peccato, castè sanctèque viverent: sed tam alieni sunt à subeundo Christi jugo, ut neque astringi velint ad hoc ipsum discendum, quo teneantur: Et sive obstringantur sive non: sive peccent sive non peccent: hoc unum satagunt ut liberè vivant, ut sui juris sint & non divini. Quoniam, inquit, hac est pars nostra, & hac est fors. Quamobrem licet reverà, vel ab officio, vel à negotiis, vel à naturali temperamento possent habere, quo ne jejunarent, excusarentur: re ipsa tamen non excusantur, & pari cum aliis pænâ punientur, quia non excusationem à lege, sed à seipsis; non immunitatem ab auctoritate legitima, sed à sua libertate sibi viadicant & addicunt. O divitias Bonitatis & patientiæ, & longanimitatis Dei! quam diu feres hanc peccandi licentiam, quam diu patieris tam effrænem vendi libertatem? Itane sint illi filii Belial, id est; absq; jugo, qui se servos dicunt tuos? Numquamne constinges illos tuis præceptorum vinculis? semperne ut pullos onagri se liberos natos putabunt?

Altimiseram & damnosam libertatem! ò
divinam in hac misera libertate iustitiã! Iam
agnosco, quod dolebamus initio, cur sua in-
pravitate sic indurescant, nullo ut tempore
quantum vis sacro, nullã ut Confessione, nul-
la ut Communione resipiscant, aut induci se
unquam pariantur ad exoluendum jejuniũ.
Hæc est scilicet pœna libertatis, quam sibi af-

sumunt, hoc est supplicium voluntariæ re-
bellionis, quã in legem insurgunt: ut qui su-
premiã legem duci nolunt, eãdem deferantur. Et
qui suã se viã duces habere voluerunt, sui
sint duces interitus, ac tandem illud Sapien-
tiã compleatur: *Comedent igitur fructus via* *Prov. 1.*
sua, suisque consiliis saturabuntur.

FERIA QUINTA.

DE CAVENDO MUNDO, PRO Quo Christus non orat.

Ego pro eis rogo, non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt. Ioan. 17.

VERITAS PRACTICA.

Quã latè patet Mundus, nihil est uspiam ita
contemnendum & cavendum, quã
quod intus in te uno later.

*RATIO EST, quia nihil est ita cavendum in
universo mundo, quã quod mundum per-
versum & odiosum Deo facit.*

*Sed quod mundum perversum & odiosum Deo
facit, intus in te uno later, nempe Concupis-
centia.*

*Ergo quã latè patet mundus, nihil est uspiam ita
contemnendum & cavendum, quã illa
Concupiscentia qua intus in te uno later:
Quod certè est valde expendendum.*

I. PUNCTUM.

Considerari possunt hæc antecedentia
Christi Domini ad Patrem Verba: *Ma-
nifestavi nomen tuum hominibus, quos
dedisti mihi de mundo. Tui erant, & mihi eos de-
disti, & sermonem meum servaverunt. Nunc
cognoverunt, quia omnia, qua dedisti mihi abs te
sunt, quia verba, qua dedisti mihi, dedi eis, & ipsi
acceperunt & cognoverunt verè, quia tu me mi-
sisti. EGO PRO EIS ROGO, NON PRO
MUNDO ROGO.*

In his porro postremis verbis, magis hæc
dum, quia plurimum valent ad persuadendũ
mundi contemptum, aut certè, valde dispo-
nunt cum Divina gratia ad hunc affectum &

effectum ex sequentibus Passionis Christi
Mysteriis eliciendum. Quid enim funestius,
& quid magis tremendum, quã sacratum
omnium, quas Christus fudit, orationũ parti-
cipatione fero veri & excludi, nulla cum illo
meritorum communicatione jungi, nullam
cum eo habere Societatem & partem: ac de-
nique velut anathematizatum & excommu-
nicatum esse à Christo Domino? Hoc enim
volunt illa verba: **NON PRO MUNDO
ROGO.** Quamobrem in his etiam argue-
tam consistendum, ne quid animis nostris de
mundo tam odioso profusus adhæreat. Quem
in finem opportuna videtur proposita Veri-
tatis Consideratio, qua radicem totius munda-
næ perversitatis attingit, nempe Concu-
piscenciam, in qua una Mundus ille sistit, pro
quo Christus non orat.

Hoc itaque primum expende, quod in ex-
positione Veritatis præmittitur, nihil ita esse
cavendum in universo mundo, quã quod
perversum facit mundum, & odiosum Deo
reddit. Nam in mũdo, aliud est, esse; & aliud,
perversum esse: Sicut de homine ait S. Augu-
stinus: *Quasi dua res sunt, homo & peccator. Tract. 12.*
Quod audis, homo, Deus fecit: quod audis, pecca- *in Ioan.*
tor, ipse homo fecit. Sic de mundo planitus, dua
res omnino sunt, mundus, & mundus perver-
sus. Atque ita quando in propositione dicitur,
nihil esse in Mundo contemnendum seu
cavendum, quã quod illum perversum red-
dit; manifestè patet primò Mundum accipi
pro rerum universa vastitate, quæ nec perver-
sa nec

sa nec odiosa Deo est; Deinde verò significari esse aliquid in illa rerum mole, quod moralè perversitatem in mundum inducat, & quod propterea sit cavendum. Sic aliud profectò est, esse in mundo; & aliud est, esse de mûdo. Omnes enim & ipse etiam Christus Dominus, in mundo erat sed non de mundo. Sicut Ille est & nos sumus in mundo, ait dilectus Discipulus. At verò Dominus: Ego non sum de hoc mundo. Nempe est aliquid singulare, quod mundum pervertit, & de quo perverso mundo non est Christus nec vetus Christi discipulus.

Res quidem omnes terrenæ & humanæ, ita fluxæ & caducæ sunt, ut qui sapit nunquam iis afficiatur & inhæreat: ed non ita tamen ex se perversæ sunt & odiosæ, ut oderit eas Deus, & odio à nobis haberi velit. Diliges omnia quæ sunt, ait Deo Sapiens, & nihil odisti eorum, quæ fecisti. Quod si ipsemet dicit, Creaturas Dei in odium factas, & in tentationem animabus hominum, & in miscipulam pedibus insipientium; Id vitium est insipientium hominum, non creaturarum, quibus si benè homines uterentur, & ipsi sapientes essent, & bonæ ipsis essent creaturæ, sicut ait Apostolus, Omnis creatura Dei bona est, & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur. Et rursum, Omnia munda mundis, coinguinatus autem & infidelibus, nihil est mundum. Sic & Sapiens fusiùs, Bona bonis creata sunt ab initio, sic nequissimis bona & mala. Initium necessaria rei vita hominum, aqua, ignis, & ferrum, sal, lac &c. hæc omnia sanctis in bona, sic & impiis & peccatoribus in mala convertentur. Omnia opera Domini bona, & omne opus, hora sua subministrabit; Non est dicere hoc illo nequius est, omnia enim in tempore suo comprobabuntur.

Ex quibus apertè patet aliquid aliud esse à creaturis, & à mundo in se considerato, unde vitium & perversitas insuat; & illud præcipuè indagandum esse & extirpandum. Intus est hostis, in te uno latet; Mors in olla: PERDITIO tua Israel, tantummodo in me auxiliū tuū.

II. PUNCTUM.

SED sola concupiscentia est, quæ facit hanc mundi perversitatem.

Ipsa est sancti Augustini interpretatio verborum Christi Domini, NON pro mundo rogo, id est, inquit, non pro iis, qui vivunt secundum mundi concupiscentiam. Non est autem

alia mundi concupiscentia, quam ipsa innata nobis cupiditas, quæ auctore Apostolo, Radix est malorum omnium; & de qua dicitur à sancto Ioanne, Omne, quod est in mundo, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ. Quasi diceret, objecta quidè concupiscentiæ seu res concupiscibiles sunt in mundo, sunt nempe honores, voluptates, & divitiæ; sed quod propriè facit mundū perversum, & hominem de illo mundo, est ipsa mundi concupiscentia, seu ille appetitus inordinatus, quo res humanas homo concupiscit, quia tacit eum nimis adhærere mûdo seu mundanis rebus, quæ si ordinatè diliguntur, neque res ipsæ malæ essent, ut dictum est, neque homo eas possidens & diligens, malus aut perversus esset. In omnibus talibus, ait sanctus Augustinus, non usus verum, sed libido uentis in culpa est; quando scilicet est inordinata, quando est nimia seu vehementior, seu non directa in bonum finem.

Nam neque ipsa præcisè libido naturalis seu concupiscentia per se est mala, sed tantum prona est in malum, & in affectum inordinatum inducens hominem, qui si velit cum gratia resistere naturali inclinationi, adeo non erit perversus ex prava sua concupiscentia, ut maximè bonus & sanctus inde existat. Tota itaque perversitas in eo est, quod homo concupiscentiæ consentiat, quod eam sequatur in desideriis honorum, voluptatum, divitiarum, & sic fiat de mundo. Unde ipso statim initio mundi conditi, Deus homini dixit, Sub te erit appetitus eius, & tu dominaberis illius. Tum Sapiens, Ne sequaris in fortitudine tua concupiscentiam cordis tui. Et rursum: Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua avertere. ALIUD est enim concupiscere, inquit sanctus Ambrosius, & aliud post concupiscentias ire. Sic denique Apostolus, Non regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obedientis concupiscentiæ eius.

Ah quoties iis obedivisti? sufficit præteritum tempus ad voluntatem gentium consummandā, his qui ambulaverunt in luxuriis, desideriis, & quæ fusiùs prosequitur sanctus Petrus.

III. PUNCTUM.

QUA ergo latè patet mundus, nihil est nisi iam ita contemendum & cavendum, quam quod intus in te uno latet, nempe Concupiscentia,

Matth. 23. tia, quæ te facit de illo perverſo mundo, pro quo Chriſtus non orat. *Munda prius, quod intus eſt.* Certè oportet malignam hanc eſſe perverſitatem mundani affectus, pro quo Chriſtus ſe non orare proſequeretur. Sic planè eſt, quãdo ſemel humanus animus ſe illi permittit, ita in dies induratur, ita creſcunt concupiſcenciæ & mutuis hominum colloquiis, moribus, & ſenſibus invaleſcunt, ut nõ ſit animus magis in vitio induratus, & minùs capax devotionis, pœnitentiæ, converſionis, & cujuſvis tãdem virtutis, quàm mundanus, qui omnem gratiã ac pietatis ſenſum expellit, ſi quo modo ille ſenſus repugnet concupiſcenciæ vel mundano reſpectui. Hæc eſt terra petroſa ſine fructu, homo ſcilicet temporalis, qui prop-

ter verbum continuò ſcandalizatur; QUID diceretur, ſtatim ille obiiçiet, & hoc dicto, quidquid hominum dictis opponitur, quantumcunq; pium & ſanctum ſit, ſtatim repellitur; *Va mundo à ſcandalis.*

Ibid. 18.

Hoc eſt peccatum, de quo dicebat Iudæis, *In peccato veſtro moriemini;* Audi & treme; *Ioan. 8.* Vos de mundo hoc eſtis, ego non ſum de hoc mundo, dixi ergo vobis, quia moriemini in peccatis veſtris: O pavendum quia. Non eſt in tota Scriptura verbum terribilius, & proinde ad mundi contemptum leu ad reprimendam concupiſcentiam aptius & efficacius. Vide in 4. parte, decimam-nonam hebdomadam, & præcipuè Feria 5. Ubi alia Veritas ex illis verbis proponitur.

PRO EADEM FERIA QVADRAGESIMALI.

Ad Evangelium, de ſanato Centurionis ſervo. Matth. 8.

VERITAS PRACTICA.

Majoris eſt animi ſe Divinæ Fidei ſupponere, quàm ſe illi opponere.

In 3. parte, Feria 2. hebdomada ſeptima. Vbi de hoc Centurione expreſſa eſt Conſideratio.

Aliæ de fide plures paſſim habentur.

Et cum illa Centurionis, quæ à Domino laudatur fides, non ſit tantum Virtus, qua cre-

didit, ſed qua univerſim ſua in militari Vocatione laudabiliter vixit, huc comodè transferri poſſet hæc Veritas.

Salutis animæ nulla eſt certior certitudo, quàm in certo vocationis gradu attingendo.

In 1. parte Feria 2. hebdomada 5. poſt Epiphaniam.

FERIA SEXTA.

DE VERA SANCTITATE, QUAM Suis Chriſtus orat.

Sanctifica eos in Veritate. Ioan. 17.

VERITAS PRACTICA.

Qui te à ſanctitate acquirenda excuſas, ex aliis acquiſitis bonis te condemnas.

RATIO EST, Quia quidquid ſit, quo te excuſas, ſi nullum id eſſe, aut tibi etiã eſſe oppoſitum ex aliis tuis factis indicas, tu teipſum condemnas.

Sed ex aliis acquiſitis bonis tanquam ex aliis tuis factis, nullum id eſſe, aut etiã tibi eſſe oppoſitum indicas, quod excuſas.

Ergo tu teipſum condemnas. Quod cum ſit extrema dementiã in te præſertim tam ſeria & neceſſaria, qualis eſt vera ſanctitas, certè id advertendum, & excuſanda omnis excuſatio.

I. PUN-

I. PUNCTUM.

Multa hic considerari possunt, quæ breviter indicata, perpendes accuratius. Primum, quàm nobilis, quàm generosus, & magnificus in nos fuerit Christi Domini animus, qui nobis optet & impetret veram Sanctitatem. Magnifica hunc Christi animum & ei gratias exhibe.

Secundò, quanta eius Humilitas, qui cum posset ipse nobis imperitari quod vellet, aut si quid promerendum erat à Patre, cum id satis superque suis operibus esset promeritus: voluit tamen suis meritis hæc orationem adjungere, qua coràm proficeret id à Patre provenire. O verè Patrem luminum, à quo est omne donum! O verè Filium lucis, qui ad eum refert, à quo sunt omnia.

Tertiò, quàm sic prudenter discernenda vera Sanctificatio à falsis Sanctitatibus quas vel Dæmon objicit, vel mundus fingit, vel Caro etiam simulat. Dæmon in quibusdam Paganis & Hæreticis format quandam Sanctitatem, regendo lupos vestimentis ovium, & per blandos sermones miscendo virus suum.

Matth. 7. Attendite ab his falsis Prophetis. Mundus suam

Ibid. 23.

Attendite ab his falsis Prophetis. Dum quod est pietatis exterius & apparens, ritè quidem exequendum docet, sed quod intus est, negligitur. Va vobis hypocrite, quia mundatis, quod de foris est, intus autem pleni estis rapina & immunditia. Similes estis Sepulchris dealbatis, quæ a foris parent hominibus speciosa, intus verò plena sunt ossibus mortuorum, & omni spurcitia. Sic & vos a foris paretis quidem hominibus justis, intus autem pleni estis hypocrisis & iniquitate. Caro denique, quæ est natura depravata suam simulat Sanctitatem, quando sic tenero & sensibili pietatis adheret sensui, ut in eo uno ponatur pietas: vel si quod bonum opus est faciendum, non ex alieno ductu fiat sed proprio, non quod commune est aliis, sed quod singulare: non quod à pura Charitate vel obedientia proveniat, sed quod iudicii proprii & propriæ voluntatis lepra sit infectum, ut fuscè prosequitur sanctus Bernardus ex Propheta: Ecce in die jejunii vestri Resurrexerit in vobis voluntas vestra: Nunquid tale est jejunium quod elegi? Quæ sit autem vera Sanctitas patebit in progressu.

Is. 58.

Quartò, quod est valde observandum: sic petiit Christus vobis & obtinuit veram San-

ctificationem, ut tamen ex parte nostra non nihil sit agendum, quo talis dicitur perfici Sanctificatio. Sic enim aperte Apostolus: *Hæc 2. Cor. 7. ergo habentes promissiones, charissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis & Spiritus, perficientes Sanctificationem in timore Dei. O ceterè dignum opus, quod unumquisque perficiat.*

Quintò, quàm pauci tamen id curant, quàm multi vel omnem Sanctitatem negligunt, vel veram non inquirunt, vel à vera se excusant, quasi sit sublimior, quàm ut eò possint attingere, quasi sint indigni, qui de illa comparanda cogitent, aut quidquid tandem exculent, audi, si tu ex illis es, *Qui te in Sanctitate acquirenda excusas, ex aliis acquisitis bonis te condemnas.*

Ratio est tam aperta quoad primam partem, ut sit satis scire, quod excusatio nihil aliud sit quàm præterita Ratio, quæ legitimè aliquid facimus, unde si vel verbo vel facto destruiamus illam rationem, tunc ex consequenti excusationem imperimus, expugnamus, & nos ipsos condemnamus: sicut si ab alio quopiam erroris aut falsitatis argueremur. Hinc apertè Apostolus: *Propter quod inexcusabilis es, o homo omnino qui iudicas. In quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas: eadem enim agis qua iudicas: Quasi diceret, non potest subsistere ratio, qua vel alium peccantem iudicas, vel qua te excusas, idem peccando: nam si valet in alium, contra te etiam valet, & quo iudicio peccantem iudicas, te ipsum arguis & condemnas. Aut ceterè si cum aliquid peccas, te excuses, & alium idem peccando iudicas, tu illo ipso iudicio, quo alium iudicas, excusationem tuam accusas, arguis, convincis, & te ipsum condemnas.*

Sic sancti Patres, illos Concionatores, qui non concordant facta dictis, asserunt sui ipsorum esse condemnatores, Verba sunt sancti Iohannis Chrysostomi, quibus hæc sunt sancti Gregorii planè similia, *Ipsi damnationis suæ alioquo modo præcones sunt, quin dum eo, qua a gere respuunt, prædicantes insinuant, suis se vocibus damnatos clamant. Conversi sunt in arcum pravum, in se quippe sagittas figunt. Audi qui alium doces, & te ipsum non doces, qui in lege gloriaris, & per prævaricationem legis, Deum in-*

II. PUN.

II. PUNCTUM.

SED ex aliis acquisitis bonis, tanquam ex aliis deus factis nullum esse, aut etiam tibi oppositum esse indicas, quod excusas, in sanctitate acquirenda.

Quod enim excusas, imprimis est Impotentia tua, quasi non eò vocatus sis, ut sis sanctus; quasi tu pauciori contentus gratia & gloria, sanctitatem relinquas aliis. Itane vero sanctitatem omnem ablegasti, sed nisi sanctus fueris, quomodo salvus, quomodo beatus eris? Nam sine sanctorum nemo Deum videbit, inquit Apostolus? An velles vivere in peccato mortali? An nolles esse in gratia, quæ vocatur sanctificans, & quæ sola nos gratos Deo facit? Nullamne virtutem, nullumne opus conforme vocationi tuæ velles exercere? Hoc est enim verè esse sanctum, esse extra statum & affectum peccati; siue esse in Gratia sanctificantis, quæ concomitantem habet Charitatem & actuales, quas vocant, gratias, quibus adiurus velis & possis vacare virtutibus exercendis & acquirendis, quæ sunt conformes tuo statui. Unde si sanctitati renuntias, renuntias illis Gratiis, illis virtutibus, & illi tuo statui ac demum sempiternæ tuæ Beatitudini.

Quod certè nolles, nec velle debes; ac proinde nec refugere sanctitatem, tuo in ordine, tuo in gradu & statu comparandam. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra. SECYN-

DVM eum, qui vocavit vos sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti sitis.

Jam verò quod id possis cum Divina Gratia, & id magis possis quam quodvis aliud, dubitare non potes nisi de salute desperes. Quid enim spei ad salutem, nisi possis, quæ sunt ad salutem necessaria? Sic propterea de Deo dicitur, qui potens est adificare & dare hereditatem in sanctificatis omnibus. Et de nobis etiam: Qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus est. Non est præsumptionis dicere, volo esse sanctus, sed potius temeritatis aperte non dicere, seu nolle esse, quod per Gratiam & Voluntatè Dei debes & potes.

Et tu ergo, inquit sanctus Bernardus exponens Apostoli verba DILIGENTIBUS DEUM OMNIA COOPERANTUR IN BONUM: Si posueris in corde tuo, declinare à malo & facere bonum, tenere quod accepisti, & proficere semper in melius: sed & si quid aliquando minus rectè egeris, ut

Haynesius Paris 2.

est humana fragilitas, non in eo persistere, sed peccare, & corrigere quantum potes: eris sine dubio sanctus, sed culinterim clamare necesse sit. Custodi animam meam, quia sanctus sum. Ex quibus sancti Patris Verbis manifestè vides, non quæri à te, nisi quæ pendent à tua voluntate cum illa Gratia, qua tu velis quod debes, & qua tu possis quod velis.

Sufficit velle, & votum factum est, inquit læpe sanctus Chrysostomus. Non sic in aliis, nõ sic: Non sic à te pendet esse doctum, esse sanum, esse divitem, esse eloquentem; non sic dici potest te ad illa bona naturalia comparanda tam certam habere gratiam, quam ad salutem & Sanctitatem tuam. Sic tamen acquirenda vacas doctrinæ, sic vacas acquirendis divitiis, sanitati, & aliis bonis, quæ minus à te pendent, & quæ minus possint acquiri quam Sanctitas, ut vix ab his acquirendis unquam quiescas. Et cum hæc etiam bona tibi comparaveris, audebis dicere, te non sic vacare Sanctitati, quia non sic potes eam acquirere? audebis excusare impotentiam tuam in re, quam potes tam certè, quam certum est te habere propterea Gratiam, & te omnia posse cum Gratia? O te audacem & impium! Agnosce saltem vel ex teipso, vel ex tuo ipsius studio, quo circa doctas alias acquirendas afficeris, quam sit nullum, quam sit tibi oppositum & adversarium quod excusas à Sanctitate non acquirenda.

Quod si deinde dicas, & excusas non esse quidem impossibilem sanctitatem, sed tantis esse implicatam difficultatibus, ut vix te illis expedire possis; quæro abs te, an nullæ sint in aliis bonis comparandis difficultates? An si illæ ipse, quæ in virtute exercenda occurrunt, sese objicerent, num propterea desisteres vacare sanitati, scientiæ, divitiis aut aliis naturæ bonis? Cur ergo propterea desistis à sanctitate? cur difficultatem in hoc potius bono acquirendo excusas, quam in aliis? aut cur saltem non vides nihil esse, quod excusas? Ar-

Nec objicias necessitatem bonorum naturalium, utilitatem, excellentiam, & jucunditatem, quasi nil simile esset in Virtute & Sanctitate. Nam inde potius vel maximè convinceris te tibi sic opponi & contradicere. Quid sunt enim humana omnia nisi caduca & fluxa, imò vanitas vanitatum nisi sint cum virtute & cum sanctitate conjun-

ita sola autem sanctitas, ipsius est Divinitatis participatio, Christi Domini similitudo, inchoata felicitas, summum hominis bonum, **UNUM DENIQUE ILLUD NECESSARIUM** sine quo nulla reliqua, & quod solum sine aliis bonum & beatum hominem reddit. *Nescit homo pretium eius, ait Job, excelsa & eminentia non memorabuntur in comparatione eius. INFINITVS enim thesaurus est hominibus, inquit Sapiens, quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitia Dei, propter disciplina dona commendati. LABORES huius magnas habent virtutes: sobrietatem enim & prudentiam docet & Iustitiam, & virtutem, id est, fortitudinem, quibus utilis nihil est in vita hominibus.*

Ac proinde si te Boni præstantia movet ad sui cultum & studium, quid excusare potes à non colendo illo Bono, quod præstat cæteris? quid excusare potes, quod non ex teipso intelligas tecum pugnare? Væ animæ audaci, quæ neglecta sanctitate speravit se aliquid melius inventuram!

III. PUNCTUM.

QUI te igitur à sanctitate acquirenda excusas, ex aliis acquisitis bonis vel acquirendis te condemnas, quia quidquid excusas, hoc ipso in te retorquetur ad manifestam tui condemnationem, quo illud ipsum & gravius fateri cogis in illis naturalibus inesse bonis, quæ non propterea deseris sicut Virtutem & Sanctitatem. *Et pro eis sanctifico meipsum, aiebat Dominus, ut sint & ipsi sanctificati in Veritate.* O Verba! Verba sancta, & sanctificantia! quasi diceret, Tanti Ego facio Sanctitatem illam, quam meis opto, ut propterea non dubitem me præparare ad mortem, & me in ea subeunda totum immolare.

Poteratne efficacius indicare, quanto illam

PRO EADEM FERIA QUADRAGESIMALI.

Ad Evangelium, de diligendis inimicis: Et de Iustitiâ nostrâ non faciendâ coram hominibus, Math. 5.

VERITATES PRACTICÆ.

Si quid videretur difficile, quod dixit Christus, hoc ipso redditur facile quod Christus dixit.

haberet in pretio? potuitne verò sic loqui, sic orare, sic affici, & nobis quantum ex sua parte est, non obtinere quod orabat & quod volebat? Itane pro cæteris bonis semetipsum sanctificat & immolat? Itane pro mihi commendanda & impetranda scientia, sanitate, divitiis, & quibuslibet naturalibus donis? Et cum hæc ita pateant, tu impotentiam tuam excusabis! tu difficultatem objicies! & tu tanquam alienum aliquid, Sanctitatem repelles, & aliud quodcumque bonum tanquam nobilius, tanquam utilius, & facilius conquires & ab acquirendo non desistes! O Christi sententia quam longè sunt à nostris dislita!

Sed quod addit Dominus, non minus est expendendum: *Ut sint & ipsi sanctificati in Veritate.* Id est, non frustra velim hæc mea esse dicta & facta! non sine suo fructu & fine: Finem huic autem mihi proposui, ut sint & ipsi sanctificati in Veritate, ut quod in ipsis est faciant, sicut ego quod meum est, non omitto: ut seipso etiam propterea immolent sicut ego, ut nulli propterea parcant labori, nullis sumptibus, nullis studiis, nullis curis. Toti denique sint in una Sanctitate mecum colenda, conquirenda, comparanda. Hoc est se Sanctificare in Veritate, se propterea totum immolare, sese totum huic dare studio; neque in bonis alia ducere nisi quantum nobis Sanctificandis profunt, ac proinde si quæ huic fini obsunt, tantum illa in malis habere, quantum Sanctitati obsunt. *Qui timent Dominum, Ecclesi. 1. preparabunt corda sua, & in conspectu illius sanctificabunt animas suas. HÆC omnia sanctis Ibid. 39. in bona, sic & impiis & peccatoribus in mala convertentur.*

Vide in 1. Parte, Dominica 3. post Epiphaniam: ubi hæc declaratur Veritas: *Non dixeris per Deum abest.*

Vide & in Iudiciis Verbo, *Sanctitas.*

Si naturæ humanæ durum est obedire Christi præcepto, longè est durius Gratiæ, naturam humanam non obedire Christo.

Qui suam Iustitiam facit ut videatur, maximum

nam, quæ fieri potest, iniustitiam videtur facere.

In 3. Parte, Feria 5. 6. & Sabbato Hebdomada quinta.

Ex 1. parte, possent nonnullæ huc aliæ revocari.

Injuriam infert Gratia maximam, qui proferenda injuria non certat fortiter.

In die sancti Stephani.

Inimici nostri magis prodesse possent odio, quam profuiissent obsequio.

In die sanctorum Innocentium.

Injuriosum est Christo, si nulli quidem velis inferre injuriam, nolis autem illatam ferre. Die 16. Januarii.

Ex hac 2. parte, quamplurimæ his affines occurrent in sequentibus Quadragesimæ hebdomadis, singulis pene feriis, quæ legendo percutri possunt, ac ipsa etiam Dominica Palmarum.

Nec non rursus ex 3. parte, quæ de Beatitudinibus exhibentur.

S A B B A T O.
DE EFFICACI DESIDERIO, ET
Cura Salutis per media ordinata sicut illam desideravit & curavit Christus
Mediator noster.

AD HÆC EIUS VERRA.

Pater, quos dedisti mihi, Volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum, ut videant claritatem meam.
Ioan. 17.

VERITAS PRACTICA.

Si ordinatis ad salutem Mediis non uteris, Mediatore Christo abuteris.

RATIO EST, Quia tunc Mediatore Christo abuteris, quando frustra tibi de illo promittis. Sed si ordinatis ad salutem mediis non uteris, frustra tibi de illo promittis.

Ergo & sic Mediatore Christo abuteris; Quod certe est expresse scendum.

I. P U N C T U M.

Admiranda Vox illa, quæ Christus utitur loquens Patri, **VOLO, Volo**, inquit, *ut illi sint mecum.* Nec certe videretur esse vox propria orantis & supplicantis Christi, qui, ut ait Apostolus, *pro sua reverentia exaudivit* est, nisi aliquid mysticum & singulare esset in illa voce. Sic ergo est, sic ex-

pressè loquitur, sic sapienter ait se velle, ut intelligamus, quod à nobis intelligi maxime cupit, in quo positum sit verum desiderium seu voluntas efficax procurandæ salutis nostræ; nempe in his omnibus perfecte adimplendis, quæ ordinata sunt ad illam salutem procurandam. Cum enim proximis passioni ac morti suæ sic loquitur de salvandis, *volo, pater, ut sint mecum*, perinde est, ac si diceret, en paratus sum facere & pati, quidquid pro eorum salute à te est ordinatum. Vis me tradi & vendi ab uno è discipulis meis? Volo. Vis me tanquam latronem ligari, & trahi ad tribunalia judicandum? Volo. Vis me illic accusari, & condemnari velut reum? Volo. Vis me flagellis ut vile mancipium cædi? Volo. Vis me in purpurea veste, & corona spinea velut ridiculum regem ludibrio ad omnem profus infamiam, ostentari? Volo. Vis me crucis supplicio condemnari, crucem propriis bajulare humeris, inter latrones crucifigi,

L 2

atque

atque in cruce per tres horas languere, derelinqui, & mori? Volo

Hoc est scilicet efficaciter velle, sic velle media ordinata quæcunque tandem illa sint. Hoc est, quod ab ipso Incarnationis exordio ad extremum usque vitæ terminum non destitit profiteri, quod regius Psalter prædixerat: *In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.* Hoc est denique, quod non modo sibi, sed & nobis ait incumbere, ut si velimus efficaciter cum ipso esse in gloria, velimus etiam cum ipso esse in mediis observandis, quæ à Deo sunt ordinata ad illam gloriam consequendam. Quod quidem jam antè paucis dixerat sed efficacibus verbis; *Sicut quis mihi ministrat me sequatur, & ubi sum ego, illic & minister meus erit;* Nempe erit mecum in patria, si fuerit mecum in via; Erit mecum in gloria, si fuerit mecum in ignominia; Erit mecum in fine consequendo, si fuerit mecum in mediis ad eum ordinatis. Neque enim ego aliter salutis humanæ sum Mediator, quam observando media salutis promerendæ; sic neque ullus aliter salutem consequetur, nec ulla spes in Christo alia, quam servatis servandis.

Quod ut perpendas diligentius, & intelligas, quanti sit ad salutem momenti: sic de re tota cogita, sicut proposita Veritate proponitur, *Si ordinatis ad salutem mediis non uteris, Mediatore Christo abuteris.*

Est enim illud tantopere formidandum, ut si certò persuasum haberes te abuti Christo, certè id nolles, & resipisceres. Hoc est autem persuaderi facillimum, cum abuti Christo Mediatore nihil sit aliud, quam sibi frustra de illo promittere, vel peccatorum veniam, vel gratias, vel quidquid demum spectat ad salutem. Sic Hæretici & qui liberiore vitæ licentiâ Libertini nuncupantur, sic dicantur abuti Christo, quando sic ejus meritis fidunt, ut sibi tam certò salutem suam ab illo polliceantur, ut ne quidem dubitare possint. *O præsumptio nequissima, o vana spes impiorum, quæ tanquam lanugo est, quæ à vento tollitur, & tanquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur, tanquam fumus, qui à vento dissipatus est!*

II. PUNCTUM.

SED si ordinatis ad salutem mediis non uteris, frustra tibi de illo sic promittis.

Quid enim tibi ab illo promittis, nisi quod ipse promisit se daturum? At quomodo & quâ conditione id promittit? Nonne ut ordinata quædam media observares? Nonne tibi opus est Fide & Charitate? Nonne Sacramentis & bonis operibus? An te putares sine Baptismo vel Pœnitentia fore salvandum? Et ubi vox illa Christi: *Nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis. NISI conversi fueritis & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Nonne hæc sunt media ordinata? Nonne hæc sunt observanda? Nonne is præsumat, qui aliter speret; cum præsumptio nihil sit aliud, quam inordinata spes, neque aliter spes sit inordinata, quam quia non servat ordinata?

III. PUNCTUM.

Si ordinatis igitur ad salutem mediis non uteris, Mediatore Christo abuteris; quia videlicet tibi de illo frustra promittis, quod non assequeris: & dum interea vanè confidis in ejus Nomine, quia Mediator est, quia Salvator est; hoc sacro nomine tam verè abuteris, quam verè tibi nihil proderit, sicut nihil eis profuit, quibus Apostolus, *Ecce, inquit, ego Paulus dico vobis, quoniam si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit: Evacuati estis à Christo, in Gratia excidistis.*

Quis hic animi tui sensus! quænam sunt tibi Media ordinata ad salutem, & perfectionem? Nam præter generalia & communia omnibus, quædam sunt unicuique particularia, ut pati & humiliari in certis quibusdam casibus, qui à divina providentia procurantur; Quoniam, ut ait Sapiens, *In igne probatur aurum, & argentum, homines vero receptibiles in camino humiliationis.* Quænam sunt tuæ probationes & humiliationses? quomodo in his te geris? an tunc putas agi de salute tua, quando hæc occurrunt occasiones tui palam humiliandi & probandi? Num audivisti, quid acciderit Moysi, quid Sauli, quid multis aliis, qui graviora sibi intulerunt damna, quam purassent, ex non observatis quibusdam observandis?

§. Petro. Jan. 13. Si Petro modestè recusanti, sibi à Christo pedes ablui, tam certè affirmavit Dominus, si non la vero te, non habebis partem mecum: quid de aliis ab eodem tibi ordinatis credendum est, quæ longè majorem cum salute tua connexionem habere videntur? Quid erat illud ablui vel non ablui pedes? At non respicitur, quid sit præceptum, sed Quis præcipiat? Itaque, *Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore suscipe, & in humilitate tua patientiam habe.* Vide quod reliquum est capitis annotati; & illud etiam atque etiam revolue: *Non despectus ab illo, ne cadatis.*
Reles. 2. Quæ porro Veritates aliunde peti possint ad istam illustrandam, hæ sunt inter alias.

Quo in cœlis corona vultu, hoc in terris Calix sumendus est.
In hac 2. Parte, Feria 5. hebdomada 2. in Quadragesima.

Quantam in te vim habet desiderium Regni cœlestis, tantam tibi vim facies.
In eadem parte, Feria 2. hebdomada 5. post Pascha seu Rogationum.

Qui non servat Consilia, quia non sunt præcepta, nec ipsa etiam præcepta servabit.
In 3. Parte, Feria 2. hebdomada 5.

PRO EADEM FERIA QVADRAGESIMALI.

Ad Evangelium, de Discipulis laborantibus in remigando: Et de fiducia in Christo habenda. Marci 6.

VERITATES PRACTICÆ.

Vera Fiducia Confidenti nunquam infida.
In hac 2. Parte, Feria 3. hebdomada 4. post Pascha.

Qui non satis audet in magnis, nimis audet in parvis.
In eadem 2. Parte, Feria 5. hebdomada Pentecostes.

Non certius in spem itur, quàm contra spem.
In 3. Parte, Feria 3. hebdomada 7.

Videri & debet quæ de hoc Evangelio magis expressa habetur Consideratio, ubi ex occasione Petri ambulantis supra mare & in illud dilabentis, proponitur hæc valde Practica Veritas:

Res adversæ non possent quemquam deicere, nisi se his prius veller subicere.
In 3. Parte, Feria 4. hebdomada 13.

L 3 DOMI